

EPERJESI LAPOK

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 12 K.
 Félévre . . . . 6 K.
 Negyedévre . . . 3 K.
 Hirdetési díj: Egyhasábos
 petitsor egyszeri hirdetése
 15 f. Közlemények sora 40 f.

**POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI,
 KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP**

**Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek
 és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.**

**Szerkesztőség és
 kiadóhivatal ::
 Kósch Árpád
 könyvnyomdája
 Eperjes, Fő-u. 59.
 :: Telefon-szám 16. ::**

A politika és a nemzet.

Írta dr. Szabó Mihály.

A magyar politikai élet fejlődése egy rendkívül érdekes stádiumhoz jutott: a politika *lefelé* elvesztette ható erejét, kiesett a közérdeklődés középpontjából. Gyökerei kiszakadtak abból a talajból, ahol a nemzeti lélek mint csíraba hajtó, sudárba szökentető erő fészkel. A politika többé nem produktuma a nemzeti géniusznak, mint ahogy produktuma például az irodalom vagy a művészet, hanem egy egészen önálló tudományvá vagy sportvá alakult át, amellyel csak azok foglalkoznak, akiknek ideje, pénze és gusztusa engedi. Kevesek és szerencsések tudományává vagy sportjává lett a politika, nemes, előkelő szórakozássá vagy szeszélyes nagy urak passziójává. Főnt a fórumon, a magyar politika magaslatain nagyerejű férfiak kergetik egymást: volt idő, amikor Tisza István volt alul s Andrassy Gyulának most fáj, hogy nem lehet fölül. Hiszen megmondta a Ferencvárosban, hogy a hatalomra törekszik. Gyönyörű látvány a nagy szellemeknek ez a viaskodása, gyönyörű látvány — keveseknek, a politikai színház habituéinak. Ám a nemzetnek nagy tömege nem érti meg őket. A nemzetnek nagy tömege egy ideig csak kedvét találta abban a másik játékban, amelyet lent az arénán a közemberek rendeztek s amely az izlésének is jobban megfelelt, kedvét

találta abban a diszharmonikus koncertben, a síppal, dobbal, trombitával dolgozó kisemberek játékában. Ám ez a hangos koncert is előbb tompa dekreszcendóba, azután lágy pianóba simulva, lassankint elnémult s úgy látszik, hogy az utolsó lantos is otthagya a pódiumot, miután észrevette, hogy önmagának muzsikál. A közönség nem hallgat rá, a közönség megúnta már, a közönség elálmosodott, a közönség érdeklődését elmosta a sok nyári eső s ami még megmaradt, azt bizonyára megfagyasztja az idestova beálló tél.

Egyszóval a politika, akár professzionátus mesterek csinálják, akár kontárok és gyöngö dilettánsok: elvesztette a varázsát. Szerte az országban úgy tapasztaltam, hogy a nemzet nagy tömegében bizonyos passzív magatartás lépett föl a politikával szemben; olyan «nem bánom én, már akármi lesz is»-féle kedvetlenség. Nincs igazuk azoknak a hangos kiszólásoknak, hogy «mögöttem a nép milliói vannak». És ha igazuk van, csak annyiban van igazuk, hogy a népnek ama milliói csakugyan ott vannak, *de éppen csak ott vannak*, azonban politikai aktivitásba lendíteni őket nehéz volna. Megúnta már a nemzet a politizálást, lekopott róla az a ráfogás, hogy *politikus nemzet*. Ám fölmerül a kérdés, hogy miért únta meg a politikát? Talán lemondott ama jogáról, amely minden parlamentáris formák között élő nemzetnek dukál, hogy ura legyen önmagá-

nak? Hogy önmaga kormányozza önmagát? Hogy beleszólhasson saját sorsának intézésébe?

A nemzet nem mondott le eme jogokról, de az utóbbi időkben saját képviselői tették rá nézve lehetetlenné, hogy ezekkel a jogokkal éljen. Saját képviselői nem engedték szóhoz jutni a nemzetet, *a nemzet képviselői lármázták túl a nemzetet*. Paradoxonnak látszik ez, de e paradoxonban rejlő igazságot csak az nem ismeri el, aki a közelmúltban lefolyt úgynevezett nemzeti harc idejét átaludta. Hiszen van nekünk már néhány év óta egy többségünk s a többségből megalakított kormány, amely csinálja az ország dolgát annak rendje és módja szerint, adót vet ki, adót hajt be, fizetést utal s nincs az országnak egyetlen kis polgára, aki érezné, hogy feje fölött ég az alkotmányosság épülete. Mire való volt tehát fölvernii a nemzetet vaklármával és mire való volt elhithetni akarni a nemzetet, hogy «még sincsen úgy jól, ahogy van?» És miután azok, akik ezt el akarták hitetni, ugyanezt nem tudták bebizonyítani: az eredmény az, hogy a felültetett nemzetben egyrészt csak kétség maradt meg a többség iránt, másrészt bizalmatlanság a kisebbség őszinteségével szemben s ez a két lelki állapot kialakította benne azt a politikai passzivitást, amelyből kifolyóan talán nem törődnek az ország dolgával még akkor sem, ha komoly veszedelem fenyegetné. Isten óvja

TÁRCA.

Az utolsó őszirózsához.

Virulj, pompázz, utolsó őszirózsa,
 Szirmod piros még, bárha künn havaz;
 Kódós homály gyászában szólj te róla,
 Hogy — volt egykor tavasz!

Fordítsd felénk fagy- és jéglepte kelyhed,
 Ne bánd, ha hull dérharmat könnye rád,
 Szívünkben még találsz derűt, szerelmet
 S a boldogság nyarát...

Nem érte fagy, nem jött rá hervadás még,
 Reménysugárral ékes, mint tavasz,
 S mi benn ragyogva, tündökölve úgy ég:
 Szerelmünk lángja az!

Utolsó napfény tárta fel virágod,
 A nap keblében nincs több fény sugar
 ... Szerelmünket most is ragyogni látod,
 Szívünkben él a nyár...

Óh jőjj szívünkre, késő ős virága
 S ha onnan is kilobban majd a láng,
 Omló szirmod — srunk felé hajolva
 Hullasd, hullasd reánk! **Dr. Mauks Ernő.**

Kétféle tanács.

Csárdy Béla szép fiatal, szőke felesége sértődötten kelt fel az asztaltól. Valami csekélység fölött összezdördültek. Lehet, hogy a férj a szokottnál kissé fáradtabban térve vissza hivatalából, idegesebb volt és rövidebben válaszolt az asz-

zonyka kérdéseire, lehet, hogy nem is volt így, s csak a nő túlfinomult érzékenysége vélte felfedezni a hang kimértébb nuance-át. És mint az már ilyen gyermekasszonyokak rendes szokása, ahelyett, hogy a férjét békében hagyta volna, amíg az ebédutáni britannica meghozza nála is a normális kedélyhangulatot, Olga asszony tovább faggatta a nem is morózus, csak fáradt medvét, szinte a végletekig boncolgatva a szóra is alig érdemes témákat. Persze, hogy Csárdy válasza egyre rövidebbek lettek, s a kevés lélektani ismerettel megáldott asszony az ebéd végén arra a következtetésre jutott, — amire hasonló körülmények közt a legtöbb olyan asszony, akinek túlságosan jól megy a sora —, hogy az a brutális medve őt nem szereti, sohasem is szerette, meg sem érdemelt olyan drága gyöngyöt, amely a sors neki osztályrészül juttatott, és hogy ő: már mint Olga, — bolond, ha olyan hú hozzá, amilyen eddig volt.

Pedig Csárdy Béla talán maga sem tudta, hogy az ő, emberileg érthető, rövid válaszait, — melyekből egy kevéssé is tapintatos asszony rögtön kiolvashatta volna, hogy férjét az akták özöne, vagy a felekkel való tárgyalás túlon túl kimerítette, — oly rettentő bűneül tudta be szőke asszonykájá, hogy azok holmi katasztrófális elhatározásokat érleltek meg makacs fejcskéjében. Legfeljebb ha annyit gondolhatott, mikor az anyira óhajtott félóra ebédutáni pihenőre

hajtotta fejét: «Ejnye, ez az Olga hogy mindig éppen ebédközben hozakodik elő a legkellemetlenebb ügyekkel... Pedig hányszor kértem, várjon velük ebédutániig, ráér azokat akkor is előtálatni.» Egyebekben pedig eszében sem volt a dolognak, jelentőséget tulajdonítani, vagy éppen folytatni.

A szép Olgácska pedig ezalatt egészen belelovalta magát valami rettentő bosszú gondolatába... Oly végtelen jó dolga volt az áldott természetű Csárdy oldalán, hogy szinte vágyott valami rendkívülire, valami romantikusra, mint valami kíváncsi gyermek. Igen, elvállik tőle, ez lesz a legjobb, visszamegy a mamához (akinek ugyan talán elég gondja van őt más eladó leányával), és mint afféle érdekes elvált asszonynak micsoda gyönyörű flirtökben lesz része!...

És hogy nyomatékot adjon elhatározásának — persze csak önmaga előtt, mert hiszen Csárdy ezalatt a pipázó fauteuiljében nyugodtan szundikált, s talán az ő szőke fürteivel álmodott, szeretettel cirógatva a bájos gyermekasszony-fejet —, egy percig sem akart a brutális medvével egy földél alatt maradni. A mama persze az ország más végében lakik, oda nem lehet csak úgy egy-kettőre beállítani, hanem hát itt van Jolán néni, ő élénk természeténél fogva minden iránt érdeklődik, ő mindig a legjobb tanácsokat adja... Milyen jó is, hogy ez a néni önként elvállalta a fölötte való gyámkodást, anélkül, hogy őt

országunkat, a mi nyájunkat attól, hogy csakugyan jőjön a farkas, mert bizony a hazug pásztorok hibája miatt könnyen baj történhetne a karámban! Máskor is előfordult az, szó sincs róla és egészen rendjén volt, hogy a politikusok csatáztak egymással. A kiegyezés óta egyébből sem áll a magyar politikai élet, mint állandó harcból. De ez a harc impozáns volt, ebben a harcban résztvett maga a nemzet is, ezt a harcot a nemzet *együttérzése* táplálta, lelkesedése fokozta vagy rosszalása mérsékelte, ebben a harcban a sereg egy húrón pendült a vezérrel, mert ez a harc elvekért folyt, olyan elvekért, amelyek kialakult formái voltak a nemzet tömegében élő vagy szunnyadó vágyaknak. Azt lehet mondani, hogy ebben a korszakban, a kiegyezéssel kezdődő negyven év alatt indult meg politikai kiképzetése a nemzet ama részének, amely a 48-as törvények alapján került belül az alkotmány sáncain. És a kiképzés szépen haladt mindaddig, amíg most legutóbb a politikai iskolamesterek szoros értelemben vett *ludimagiszterekké* nem váltak s megfélemlítve nemzetnevelő felsőbb hivatásukról, összes pedagógiai munkásságukat abban merítik ki, hogy ötletes játékokat rendeznek. Más idők voltak azok, amikor a régi országház ülésterméből termékeny gondolatok kerültek ki és fűrődtek bele a köztudatba, magukkal ragadva a politikai neofiták érdeklődését csakúgy, mint a raffinált jogászokét. A fölvetett problémák és a körülöttük kialakult kontroverziák megindították a politikai vérkeringést a nemzettest ama részeiben is, amelyeknek eleddig csak vegetatív szerep jutott. Szokásává vált a magyar népnek, hogy vasárnap a népkörben, hétköznap a szerszám mellett szidta vagy magasztalta a kormányt, vagy lelkesült az ellenzékért, de valamelyes szempontból mindig beleszólt a nagy politikába. Szokása volt a magyar képviselőnek, hogy időnként lement a kerületbe szüreti mulatságra vagy keresztelőre s ez az alkalom elég volt ahhoz, hogy a választókat maga köré gyűjtse s szabad előadást tartson nekik a *helyzetről* s ébren tartsa az érdeklő-

valaki kérte volna erre. Szinte ritka önzetlenség ilyen lehetetlenül távoli rokontól. Pedig az a brutális medve még a Jolán néni jóindulatát is sajnálta tőle, hiszen hányszor merészelt a fejét csóválni a Jolán néni jó tanácsaira, hányszor mert még azon is felakadni, hogy Jolán néni rendesen akkor kereste fel Olgát, ha Csárdy távol volt... Még azt a szórakozást is sajnálta tőle. Igaz, hogy a saját mamája is tartózkodásra intette Olgát Jolán néniel szemben, de ez bizonyára csak a néni iránti figyelemből volt, nehogy Olga túlságosan terhére essék...

Útközben tetszelgett magának újonnan kreált mártírszerepében. Hisz ő most így bizonyára hasonlíthatatlanul érdekesebb, mint a nyárspolgári boldogság napjaiban. Talán már ott is van a lelki szenvedés vonzó kifejezése üde arcocskáján...

Jolán néni nem lett volna az a veszedelmes asszonyismerő, akinek tartották, ha azonnal észre nem veszi, mi hozta ide «aranyos húgocskáját» ebben a szokatlanul korai délutáni órában. És valami méla megértés részvételtjes kifejezést öltve arcára, lekötélvező jóságával szinte szóhoz sem engedte Olgát...

— Úgy-e édesem, már megint túrnöd kellett annak a rettenetes embernek a gorombaságait... Szegény kis galamb te, mennyit kell szenvedned... Megmondtam én azt neked nemsokára, hogy először voltam nálatok, hogy a ti úgy-

dést az ország dolga iránt, s így bizonyos kapcsolatot teremtsen az alkotmányos élet legfelsőbb tényezői és légvégző szervei között. Ennek az érintkezésnek az volt a haszna, hogy a nép már-már kezdte elhinni, hogy ő csakugyan valami, mert szóba állanak vele, kezdte belátni, hogy részese a politikai jogoknak és végeredményben komponense az államhatalomnak. Ennek megfelelően a politikai közgondolkodás is bizonyos komoly irányban indult meg s éppenséggel nem látszott elérhetetlen célnak a *politikai érettség, amely minden modern államban első bázisa az öntudatos politikai életnek és haladásnak*. Nem a magyar nép s nem a jogkiterjesztésben való szűkmarkúság az oka, hogy ma semmivel sem vagyunk előbbre a politikai fejlettséget illetőleg, mint voltunk 1848. előtt. Maguk a vezetők az okai annak, hogy az úgynevezett politikai nemzet, amelyet 48. előtt a rendek alkottak, ma, a jogkiterjesztés után de facto kevesebb tagból áll, mint 1848. előtt. *Mert ma kevesebb állampolgárban él a politikai összetartozás tudata*, mint a rendi világban élt. Akkor legalább az a kilencszázezer nemes érezte át, hogy a közös vér, közös nyelv, közös szokások, közös mult alapján egy kalap alá tartozik. Az 1848. előtti nemzetet bizonyos történelmi erő tartotta össze. Amikor azonban a 48-as törvények a történelmi alapot egy más, szélesebb alappal akarták helyettesíteni, amelyen ne csak a rendek férjenek el, hanem minden számottevő állampolgár: akkor tulajdonképpen azt érték el, hogy a régi politikai nemzetet összetartó történelmi erők meglazultak, anélkül, hogy lett volna valami más erő, ami egyrészt a nemzettestnek régi elemeit összetartsa s másrészt az új elemeket is átfogja. Csakis így történhetett meg, hogy az ország 1849 től 1867-ig tehetetlenül nézte a jogtiprást: a régi alapjaiban megbontott s az új alapjaiban meg nem erősödött nemzet nem volt képes elég ellentálló erőt kifejteni azzal az évszázados törekvéssel szemben, hogy Magyarország önállóságától megfosztassék. Az ember hajlandó azt hinni, hogy az 1848. évi törvényszentesítés s utána rögtön ugyan-

nevezett boldogságtok, amelyről akkor nekem oly áradozva beszélte, nem fog sokáig tartani... Te akkor nemcsak hitetlenül, de szinte neheztelve néztél reám. Most már csak belátod, hogy igazam volt...

— Bizony, csak hogy elég későn — sóhajtott a közbe Olga.

— Későn? Már hogy volna későn? — sipította nagy hévvel a derék néni. Ha jól tudom, alig vagy huszonhat éves... Ebben a korban a nő tökéletességének még úgyszólván csak előcsarnokában van. Hol van az megírva, hogy az egész életedet annak a... hogy is mondjam, barbárnak a társaságában kell feláldoznod, aki eddig sem érdemelte meg, hogy figyelemre méltassad. Mellesleg legyen mondva, sohasem tudtam megérteni, hogy egy hozzád hasonló vágkedélyű nő, aki amellet hódító szépség is, mi rokonszenveset tudott találni azon a minden jelentőség nélküli mogorva emberen...

— Olyan gyengédnek, finomlelkűnek mutatkozott — vetette oda Olga. Ennél a szegényes mentségnél egyebet felhozni nem jutott eszébe férje számára, mintha már vissza sem emlékezett volna arra, hogy egykor — alig három éve — a legideálisabb, legforróbb kölcsönös szerelem hozta őket össze, olyan, manapság szinte kivételesen nagy szerelem, amely a körülöttük tornyosuló legsúlyosabb akadályok leküz-

ezen törvények visszavonása egymással logikai összefüggésben vannak, s egészben véve nem szolgáltak más célt, csak azt, hogy a nemzetet politikailag szervezetlenné tegyék s így alkalmas talajává az osztrák összpontosító törekvéseknek. Hiszen ország-világ tudja azt, hogy ezek a törekvések csak azért nem váltak ránk nézve végzetesekké, mert Ausztria külpolitikai viszonyainak szerencsétlen alakulása más irányt adott az eseményeknek.

Szóval csak azt akarom mondani, hogy végzetes hiba az, ha a nemzetet csak a társadalmi együttélés laza törvényei tartják össze s nem egyúttal a politikai összetartozás tudata is. A politikai összetartozás kultusza 1867. után indult meg s a nemzetnek ez irányú nevelésében nagyon kivették részüket a régi országháza és a régi képviselők. Végzetes hiba a nemzetnek politikai kiképezését abbahagyni, végzetes hiba beleenyugodni abba, hogy a nép, a nemzet tömege tompult legyen az ország' dolgával szemben; végzetes hiba a politikából a néptől meg nem értett úri sportot vagy a néptől megúnt komédiát csinálni.

A sajtótörvény és a vidék.

Az elmúlt hét körbe-vázsonyisdi játéka — sajnos — majdnem az egész országgal elhitette, hogy a kormány a sajtószabadság ellen tör. Kivéve azt a néhány józanul gondolkodó politikust, kik a politikai mérleget higgadt viselkedésükkel erősen maguk felé billentették, illuzóriussá téve ezáltal a «nagy» sajtóhétt minden határozatát. És tulajdonképpen ezek a határozatok is nagyban hozzájárultak a kormány helyzetének megszilárdításához, hiszen egyhangulag, minden lelkesedéssel kívánják a sajtó megreparálását. Ez pedig a tárgyalás alatt levő javaslatnak is a célja, tehát ideális és bizony-bizony nem magyar politikai gondolkodással azt gondolhatnók: íme, milyen gyönyörű harmóniában csendült össze az eleddig ellenséges frakciók befejező akkordja, íme: *ez a megértés, a közös diadala*. De nem eddig van! Tisza nobilis viselkedése, ami ennek a konklúzióknak tettekbe öltöztetett hirdetése, nem volt elég a helyzet megjavításához. A már eddig is sokban átsim-

désére is erőt adott, amint hogy hihetetlen küzdelmek árán jutottak is egymáshoz. Ezekről a küzdelmekről oly hamar megfélemlített Olga... pedig azok emlékéért megtagadni talán bizonyos fokig szentségtörés is volna...

— Lásd, a te szépséged, okos műveltséged már egészen más körökben is feltűnt... Csak a minap érdeklődött nálam Barlay báró, boldogan éltek-e Csárdyval. Akkor szinte semmi jelentőséget nem tulajdonítottam a dolognak, később úgy suba alatt egy barátom, aki Kékfüreden többször találkozott a báróval, értésemre adta, hogy a báró, aki csak egypárszor látott téged a korzón, fülig szerelmes beléd, és nincs hőbb vágya, mint az, ha te csakugyan boldogtalanul élnél mostani férjeddél, tőle mielőbb elválj, és övé légy... Lásd, ezt eddig nem is mondtam neked. De meg lehetsz győződve, hogy igen jó tervnek tartom, és a kivitelben segítségemre számíthatsz...

Pillanatnyi szünet állott be. Olgácska nem tudta, mit mondjon erre. A báróra úgyszólván látásból sem emlékezett, meg aztán nagyon is hirtelenül csapott rá ez a terv. Ennyire radikális megoldásba mégsem lehet csak úgy beleugrani. Várakozó álláspontra helyezkedett. Hallgatott. De Jolán néni tovább ütötte a vasat.

— A báró mindenestre finom ember és tudja azt, hogy egy nő iránt mivel tartozik a

tott java műhelye hogy az alatt a gyaló n oldás m zására a volt kor tak mé fontoss De ilyen különös vezércik javaslat hogy ab értékek a javítá jelenti; gondoll fölőslég mány te juttatni tett vol alatt is viselő t mányu hol ma ugyan két na lecsok mények a polití így is a javas meg a t gyen új rossz ál egyszer Nem é sem ért eredeti letes új szült, h kiemele rata sz a hang beszélő és közv fegyver tulajdon valva,

gavallér elhangz akarato beleütn tökélete egy-két hogy a uralkod persze Hódol ban is végig a is szőlje Ezz Persze hiába, nére lehetett — döbbent Bizo

FU
K

onása egymással
vannak, s egész-
más célt, csak
litikailag szerve-
alkalmas talajává
törékvéseknél.
azt, hogy ezek
nem váltak ránk
Ausztia kül-
serencsétlen ala-
eseményeknek.
mondani, hogy
nemzetet csak a
örvényei tarják
kai összeharadás
tartozás kultusza
nemzetnek ez
kivették részü-
rég képviselőik.
nek politikai ki-
zetes hiba bele-
nép, a nemzet
ország' dolgá-
iba a politikából
uri sportot vagy
at csinálni.

s a vidék.
sonyisdi játéka —
országgal elhittette,
adadság ellen tör-
gondolkodó poli-
get higgadt visel-
é bilienették, illu-
sajtóhét minden
ezek a határoza-
a kormány hely-
szegény egyhangulag,
a sajtó megrepe-
alatt levő javaslat-
és bizony-bizony
kodással azt gon-
yörűt harmoniában
elenséges irakciók
megértés, a közpö
Tiszta nobilis visel-
súnnóknak tettekre
ot elég a helyzet
s sokban átsiml-

tott javaslat két napig ismét a bizottságok csfzoló
műhelyébe került, minden jóindulatot feltételezve,
hogy az ellenzék is hozzá fog járulni ezen idő
alatt a javítás munkájához, de a keddi ülést tár-
gyaló napisajtó ismét meggátolta a békés meg-
oldás minden reményét. A javaslat tanulmányo-
zására az ellenzéknek volt elég ideje, volt ankét,
volt kongresszus, volt mindenféle — most kap-
tak még két napot, mert tényleg ezt a nagy-
fontosságú ügyet nem lehet órák alatt elintézni.
De ilyen tiszteletreméltó belátás mellett rendkívül
különös az a kívánság, mely egyik ellenzéki lap
vezércikkében e szavakban jut kifejezésre: «a
javaslatot két nap alatt úgy ki lehet javítani,
hogy abból a világ legjobb törvénye lesz». Félre-
értések elkerülése végett megjegyzem, hogy itt
a javítás az ő ízlésük szerint való reparálást
jelent; hogy ez mennyire felel meg a hazafiúi
gondolkodásnak s a politikai idealizmusnak, erre
főlölegesen bővebben hivatkozni. Tehát a kor-
mány tervezetét hónapok alatt sem lehet érvényre
juttatni, törvényé tenni, mert ez elhamarkodott
tett volna, de az ellenzék sajtótörvényét két nap
alatt is meg lehet alkotni. Hogyan, tisztelt kép-
viselő urak? Hiszen itt az ellenzék adott a kor-
málynak két napot s nem megfordítva. Dehát
hol marad ismét az észszerűség, a logika? És
ugyan az ellenzék vállalná-e a felelősséget egy
két nap alatt összeütött, vagy más javaslatból
lecsontkított törvényért? Azt hisszük, semmi körü-
lmények között sem merne ennyire beletévelyedni
a politikai kalandorkodásba s mivel ez tényleg
így is van, azt mondják, hogy akkor vegyék le
a javaslatot végleg a napirendről, ha nem lehet
meg a mi akaratumk, ne legyen senkié sem: ne le-
gyen új törvény, ne legyen javítás, hiszen talán csak
rossz álom, vagy a multak ködös víziója, hogy mi
egyszer azt mondtuk: a sajtót meg kell tisztítani.
Nem értjük és józan fővel egy ujságolvasó ember
sem értheti meg, hogy lehet ennyire eltávolodni az
eredeti céltól, mert, hogy a javaslat nem a becsü-
letes ujságok és tisztességes ujságírók ellen ké-
szült, hanem csupán — és ezt nyomatékosan
kiemelem — az ellenzék eredeti óhaja és aka-
rata szerint a sajtóparaziták kiirtására, ezt csak
a hangulatkeltés céljából tudatosan valótlan
beszélők tagadhatják. Tehát nézzük csak jobban
és közelebbről, miért kellett a parlamenti harc
fegyvereit ismét kiélesíteni s ütközetbe vinni,
tulajdonképen saját maguk ellen? Az igazat meg-
vallva, az egész logikátlan mozgalom sistergő

gavallér férfi. Ott ugyan nem fog ellenmondás
elhangzani, ha te, mint okos asszony, valamiben
akarodat nyilvánítod. Ő nem fogja mindenbe
beleütni az orrát, nem fog téged, téged, a szép,
tökéletes feleséget rendtelenséggel vádolni, ha
egy-két rongy asztalkendő elvész... Ő tudja,
hogy a nő hivatása a ház királynőjének lenni,
uralkodni, az ő feladata pedig hódolni... Ezt
persze Csárdy nem tudja felfogni. Ő... hódolni.
Hódol ő különben másnak... A mult napok-
ban is láttam, mikor Beszterédi Erzsit kísérté
végig a Kossuth Lajos-utcán... No, de minek
is szóljak erről...

Ezzel egy méregcsepp esett az Olga szívébe...
Persze a néni nem is akart szólni erről, — de
hiába, — véletlenül — bizonyára akarata elle-
nére — mégis kiejtette, s visszavonni nem
lehetett...

— De hát igaz ez?... kérdezte egész meg-
döbbenéssel.

Bizony igaz, lelkem, kérdezd csak meg Zalai

kaoszából nem látunk semmi világosat, itt igazá-
ban a fákat nem látjuk az erdő miatt, olyannyira
egyformák. Csak a közel- és régmultból, csekély-
ségünk és — szomorú, hogy így van — a leg-
nagyobb: a nemzet kárából látjuk és követke-
tetjük, hogy ismét a történelem fekete lapjait
benépesítő önérdék intrikál és bujtogat ez ellen
a szegény ország ellen. Hogy ezzel maguk ellen
is hadakoznak, hogy tükörképükkel viaskodnak,
ezt Vázsonyi kitűnő vicceitől észre sem vesszük,
de mi lesz akkor, ha egyszer összetörök a tükör:
a választók bizalma s megszűnik az önámító
játék és csupán a rombolás torz látványa mered
előjük? Nem merjük feltételezni, hogy ez gyönyör-
ködtetné őket!

Ezek a sorok akkor íródnak, mikor talán
éppen a sajtótörvény tárgyalását kezdik a Ház-
ban s meglehet, amire napvilágot látnak, már
tárgyalanná s az események új fordulatától
megdöntöttek lesznek. De megmaradnak igazsá-
gukban a történelmi tények leszögezéseképen:
mit akart az ellenzék és mit nem akart az Úr-
nak ezerkilencszáztizenharmadik esztendejében,
mikor annyi minden balsors támadt reánk, a
politikai árvizek és jégesők korszakában? A fele-
letet már megadtuk, most egy szóba tömítjük:
ugyanegy! Hogy ez mit jelent, akár a patho-
lógiában, akár a politikában, erről — ha éppen
jól esik — tessék gondolkodni. E helyen még
csak arról kívánok pár szót írni, ami e cikk
megírására főként készített s ami e lapot, mint
vidéki lapot a sajtótörvény nézőpontjából első-
rangulag érdekli. Ismeretes a VHOSz határozata,
mely egyetértőleg nyilatkozott a kormány javas-
lata mellett. Elsőrangú fontosságú ez a határo-
zat, mert a mai «Los von Budapest» jelszós s
önerejéből meglomposodott vidéki sajtó önálló
életnyilvánulását jelenti, szemben a vidékről fel-
sereglett ifjú erőkből toborzott, hasonlóképen új
ifjú pesti sajtóval. Ma már ugyanis nem is lehet
szó a fővárosi hirlapirodalom régen letűnt hier-
archiájáról; igaz ugyan, hogy ez az egyetlen
világvárosunk megmaradt az irodalom centru-
mának, de mint említettem, a vidék friss termő-
talajából kivetett palánták gyűlőhelye csak, kik
már-már teljesen kiszorították az egyetlen sajtó-
város fogalmát a köztudatból s a még élő utolsó
mohikánok alig bírnák helyreállítani a régi ural-
mat. És ez így van jól, mert kulturás fejlettsé-
günket jelzi. Nagyvárad, Pozsony, Kolozsvár föl-
mentek Pestre, s ma úra ott áll az új Nagy-

Mariska néni, az is hallotta... Szóval azzal az
emberrel tovább együtt maradnod, mint látod,
úgyis céltalan volna. Ő mást szeret (... hiszen
az ízlésnek is vannak eltévelyedései...), és bizo-
nyára azért bánik veled ily hallatlanul durván,
mert már ő is alig várja, hogy tőled szabadul-
hasson, és a magát még fiatalnak tartó elvált
asszonyt elvehesse... Hogy az nála jó négy-öt
évvel idősebb, az neki mellékes.

Jolán néni beszéd közben alig vette észre,
hogy Olga az utóbbi szavak hatása alatt csendes
könnyekre fakadt... Talán mégsem aludt ki
teljesen a szívéből az a jobb érzés, mely hozzá-
fűzte Csárdyhoz... Talán ama heroikus, min-
den akadályt leküzdő szerelmüknek egy halvány,
késői visszfénye aranyozta be romlásnak induló
lelkét... Talán hangos zokogásban is tört volna
ki, ha Jolán néni előtt nem akarta volna magát
tűrtöztetni. Elvonult előtte a kínos percekben
az egész mult, kezdve ama szép májusi naptól,
amelyen Csárdyt először látta, és csodálatos,

várad, Pozsony és Kolozsvár a sajtót illetőleg.
És ott áll már a többi város is, mert ma éljük
azt az átmeneti korszakot, mikor megszűnik a
megkülönböztetés a fővárosi, mint tulajdonképeni
s a vidéki sajtó között s előáll a modern, husza-
dik századbeli magyar sajtó. Megszűnik a vicc-
lapokból és nyilatkozatháborúkból ismert vidéki
hirlapirodalom, a családi életben turkáló, plety-
kák szemétdombjaiból épült zugírászat, eltűnnek
az asztaltársasági szerkesztőségek s helyükre áll-
nak életképes, modern és tettevagyó hirlapok.
Nem fog a vidéki szerkesztő többé kétségbe-
esett, letört egzisztenciákkal dolgozni, kiknek az
olcsó vagy éppen ingyen munkáért odadob két-
három hasábnyi helyet, hogy ott lesbeállhassa-
nak, mint a pók, s akár megfélemlítéssel, akár
más úton: piszkos manőverekkel, büntetőtör-
vénybe ütköző manipulációkkal megélhetésüket
biztosítsák. Aki ismeri az új sajtótörvényt, pill-
anatnyilag beleföhathatja gondolatait ebbe az eszme-
menetbe s megállapíthatja velem együtt, hogy
ennek a szerves átalakulásnak gyorsítója és betető-
zése lesz az új törvény életbelépése s ezúton is
közelebb leszünk egy számottevő lépéssel az
álmodott és meghasonlásoktól elgyötörtén sok-
szor óhajtott új Magyarországhoz. Oly egyszerű
és oly nyilvánvalóan szükséges ez a folyamat,
hogy ne csak egy nagy városunk legyen, hanem
odaálljon melléjük még egy, kettő, három és
több, mint ez külföldön is van, hol kisebb orszá-
goknak is több metropolisa van, hogy el sem
képzeltető más, mint anyagi érdek, mi a parla-
ment csekély töredékét harcsorba állítja. Az új
egyetemek föllállításával van reményünk, hogy
nekünk is lesznek egyetemi városaink, ha meg-
ezeknek tisztult és életerős szellemi életük is lesz,
úgy rövidesen megszületnek az új Budapestek,
tehát ilyen messzeható érdekek követelik a sajtó
gyökeres és azonnali megjavítását.

A közeli valósulástól örvendezve nézzük a
férfit, ki bámulatos energiával, az önzés minden
lesvetése ellenére szebb jövő perspektíváját raj-
zolja ki a holnap homályából — s a halódóért
aggodalmaskodók, a megszületendőért remegők,
a szakadék szélén ingadozókért félők szavával
kérjük a kisebbséget, hogy törje össze amúgy is
kimerült vesszőparipáját, mert arról lebukni —
rosszabb a halálnál. És ez nekünk is kárunk
volna, kik az életet akarjuk s virágzó, napfényes
életben egy boldogabb, új Magyarországot.

November 14-ikén.

— 3.

minden inkább jutott eszébe, csak az igazi eszme
nem, az, hogy megkérdezze a saját szívét, és
annak a Csárdy jellemét és szerelmét oly tiszta
ragyogásban tükröző multnak emlékéit, vajjon
okvetlenül igaz-e az, amit ez a jó néni most itt
neki így előadott és kiszínezett?

— Szóval te most egyelőre, amíg dolgaidat
Csárdyval és a báróval rendezni fogjuk, haza-
utazol anyádhoz. Persze, ma már nem lehet, —
de minek is volna... Nem érdemi az az ember,
hogy miatta még nyakrafőre sietned is kelljen...
Semmiféle alkalmatlanságot ne okozz magadnak
miatta. Csak menj nyugodtan haza, tégy úgy,
mintha tudomást sem vennél a betyárról, vala-
hogy le ne ereszkedj, szóba ne állj vele többé...
Érted?... Akárhogy kérlelne is... Aztán holnap,
ha a legszükségesebbeket becsomagoltad, érted
jövök, kikísérlek a vonathoz... De — légy
erős... Éreztetni kell vele, hogy eljártszotta a
jogát, hogy vele csak szóba is állj...

(Vége köv.)

Dr. Mauks Ernő.

**FÜSZERÁRÚK, CSEMEGÉK, CUKOR-
KÁK □ □ LEGJOBB MINŐSÉGBEN** **KLEIN JENŐNÉL**

SZÉCHENYI-KÖR.

Greguss Ágost szobrának leleplezési ünnepe nov. 9-ikén folyt le Budapesten. Az eperjesi születésű, legnagyobb esztétikus, a kiváló egyetemi tanár emléket örökölték meg hálás tanítványai azzal, hogy Budán, egykori lakóháza közelében szobrot emeltek neki. A szoborleleplezéskor az ünnepi beszédet dr. *Beöthy Zsolt* mondta, ragyogó nyelven, mély érzéssel méltatva Greguss érdemeit. A kegyeletes ünnepélyen a Széchenyi-kört dr. *Horváth Ödön* közigazgatási bíró, a Kör tiszteleti tagja képviselte.

Szabad-lyceum. Az első előadás a Népakadémiaán november 16-ikán, vasárnap d. u. 5 órakor lesz a városi Vigadó nagytermében. Az előadás műsora: 1. Katonazene. 2. Szavaltat. Előadja *Dancs István* joghallgató. 3. Egyiptom. Előadja — vetített képek bemutatásával — *Wick Béla* kir. kath. főgimn. tanár. 4. Katonazene. Belépődíj nincs. Szabad bemenet. — Legközelebbi felolvasás nov. 23-ikán; tartja *Saguly József* koll. tanár, Algériáról.

ROVÁS.

Mosolyra termett asszonyi ajkak panaszának hogyne adnánk helyet, hát még ha okadatolt is a panasz; de egyébként is. Városunk háziasszonyainak nagy a panaszuk. A sok üdvös és kevésbé üdvös városi szabályrendelet legüdvösebbike akként intézkedik, hogy a viszontelárúsítóknak reggeli 9 óra előtt semmit sem szabad a napi piacon vásárolniok, ami igen helyes és okos. De sajnos, a szabályrendelet végrehajtása, ügylátszik, már nem oly könnyű dolog. Legalább azt látszik igazolni azon körülmény, hogy a viszontelárúsítók, vulgo kofák — akár hím-, akár nőneműek, akár rendezett, akár rendezetlen vallási viszonyok között lévőek — már reggel 7 órakor megvásárolnak minden piacra hozott élelmiszert, hogy aztán 8 órakor már dús haszonnal eladják a háziasszonyoknak. Közöljük a panaszt már csak azért is, hogy városunk rendőrkapitánya is tudomást szerezzen róla, akinek egyedül áll módjában hölgyeink panaszán segíteni. S ismerve hölgyekkel szemben mindenkor tanúsított előzékenységét, bizonyosak vagyunk benne, hogy a panasz mihamar orvosolva lesz.

HIREK.

Kis tragédiák. Úton.

Visz a vonat s ilyenkor sok mindenről lehet gondolkozni. A kerek egyhangú dübörgése elveszi a létezés gondolatát, letompítja a rajtunk kívül levők sirását: úgy utazunk, mint a selyemhernyó gubójában a télen át. Az éjszakán kevesztülutok a nagy gubóban: magamban, magamért. Tévedés azt hinni, hogy ilyenkor emberi mivoltunk csúcsára az a szó vésődik: vagyunk, ó nem — a vonaton mindig voltunk és leszünk. Mindig jövünk valahonnét, hol voltunk és megyünk valahová, hol leszünk. Átszűrődünk, átfinomulunk valami új idegen dimenzióba, hol emberibb embernek képzeljük magunkat régiebb énünkkel és jövőnkkel magunknál. Szellemibb lénynek, mert a folsorakozó mult csillogó eseménylánczakkal népesíti megfutott harcmezőnket: tartalommal, mi mások életébe is beleszö-

vődött, mit mások lelkéből raboltunk el, kincsekkel, mivel szebbek, jobbak, rosszabbak vagy alázatosabbak — de sokkal-sokkal gazdagabbak vagyunk. A mult gazdagít tehát. Idegen tájak, városok, nők felé röpködünk, kiknek varázsa, élete, szerelme itt az úton már ismeretlen magként fogan meg lelkünkben, tehát még ismeretlen, de a létezés bizonyosságával sejtett terheléssel lelkünkben gazdagabbak, ismét gazdagabbak vagyunk. Mostani életünk — itt a vonaton — valahogy összekucorodik, ráncossá töpörődik, fölvetődik a csak az öregeknek adott szellemi fölény és lelki finomság piederesztáljára, honnan előre is nézünk, meg hátra is, csak magunk nem láthatjuk és hisszük, mint én hittem, mikor e sorokat leírtam, hogy tulajdonképpen most nem vagyunk, de voltunk és leszünk s az élet eme két határolója között egy ici-pici rés áll, mint a villamoszokra megszakított rezgése. De íme: földindulások remegő láza rohan végig a kocsikon, a tüszkölő gépek egymásra torlódnak s az éji mező holdas fehérségét torzult, csonka hörgők tarkázzák. Ellépek egy mellett, belenézek két vérfutott szemébe: mi az, mért fut át szívemen a dermedés néma izenetje? Óh: tükörképbe néztem, bánatos gyermekséggel tapintom végig faramt testemet s valahogy fájva, bár a gondolataim alságáról meg nem győzve lehelem neked e messzi sorokról, messzibbnél messzibb Ignótám, hogy én fázó, kis, szegény Tiéd e percben csak: vagyok.

Őszi szimfónia.

Már sokszor esett így. Eső, őszi eső. Halk emlékezés. Csöndes szép fájdalom. Ma megint ősz van. Hűvös szelek kószálnak. A kirakatokban meleg kabát. Kit melegítenek majd? Mért fog soknak a szíve a prém alatt is fájni? Mért búsabbak ősszel az emberek? Eső őszi eső. Halkan, halkan gyöngyözök. Mért bánt, mért fáj az őszi eső? Szólj!...

Ezt a dalt rég meg akartam írni. Neked! Aranyos, drága kősztyút akasztani rá, selymes hízelgő szót: neked küldöm. Küldeni... vízre hullott levél, min egy gyémántos könnyecsepp úszik. A tavasz kincses gubója, mi kezeden föl pattan: illat és virág bukkan belőle, halk akkordok támadnak és azt mondod: enyém. Enyém: a tavasz, a szépség, a hit, a mosolygás. Örökké enyém: Ignótám, miért oly napsugaras a te lelked? Szólj!...

Zenél a tűz. A tűz csak mámort tud zenélni. A szőnyeg virágai megelevenednek. Hosszú szárú nő, susogva imbolyognak, rügyeznek, virágot bontanak. Rájuk száll egy furcsa madár. Arany a tolla s piros a csőre. Mért nem énekel ez a madár? Miért néma az emlékezés? Susog a parázs. Nemsokára este lesz. Hívni fog a messzeség. Miért fáj a mult és miért bánt a jövő? Mért nem állhatunk nyugodtan egy csöndes, időtlen szigeten? Szólj!...

Olvadni fogok. Nagy könyvet szorongattam a karom alatt az utcán s örültem, hogy majd olvashatom. Lükettő muzsikája előre dobogtatta szívem. Most itt van. Fölnyitom. Oh, lelkem, megtanítalak, hogy a «má»-t «egykor»-nak és «hajdan»-nak ejtsd és körtáncot ropj «itt» és «ott» fölött. Minden elmulik. Minden emlékezik. Csak te mögöttem nem áll semmi sem? Csupán előttem: napsugár, virág? Szólj!...

Gondolatúton járok. Két oldalt kevélyen állnak, mint a fák. Mint rőt levél pereg a Csönd. A végtelen fasor lassan halad mögöttem. De soha össze nem ér a nagy menet. Az élet mélység és gondolat. De nincs vég! A halál sem az. Csak kérdőjel, mit előbb vagy később a neved végére szúrnak. Ki voltál? Magadnak, másnak és nekem? *

Fantom ignota!...

Földes Sándor.

Nagy Konstantin-ünnepség. November 23-ikán dr. *Fischer-Colbrie* Ágost megyéspüspök Eperjesre érkezik a déli vonattal, hogy jelen legyen a Nagy Konstantin-ünnepségen, melyet az Angolkisasszonyok Sancta Maria-intézete tart délután 3 órakor a növendékekkel. A meghívókat a napokban küldi szét az intézet.

Kinevezés. A vallás- és közokt.-ü. miniszter özvegy *Lovritsné Pogány Teréz* eperjesi áll. tanítónőképző-intézeti megbízott nevelőnőt ugyanezen intézethez évi 800 kor. fizetésből, továbbá teljes ellátás és szabad lakásból álló illetményekkel nevelőnővé kinevezte.

Tanítóváltások. A szentkereszti r. kath. el. iskolához *Makovicsky János* okl. tanító, a kurimai r. kath. el. iskolához az elhalálozás folytán megüresedett állásra *Wott Rezső*; a vörösalmai r. kath. el. iskolához *Dánai István* eddigi sztankahermányi r. kath. tanító, a fricsi r. kath. el. iskolához *Kovács Jolán* okl. tanítónő, a bajorvágási g. kath. el. iskolához *Lukács Sándor* okl. tanító, a résői g. kath. el. iskolához *Dolgos Mihály* okl. tanító, a végortoványi g. kath. el. iskolához *Huszay Zoltán* okl. tanító lett megválasztva. *Tökölly János* eddigi galbatői r. kath. el. iskolai tanító hasonló minőségben (Szepesmegyébe) *Baldóczra* és *Wachdeutsch Ödön* nagy-ladnai r. kath. el. isk. tanító pedig (Abaúj-T. megyébe) *Felső-Meczenzéf* községbe távozott.

Halálozás. Hosszú szenvedés után nov. 14-ikén halálozott el Eperjesen özv. podhorányi *Podhorányi Bálintné* sz. iharosberényi Somogyi Kornélia, Eperjes város volt polgármesterének özvegye, életének 75-ik évében. Temetése a Fő-u. 117. sz. házból vasárnap, nov. 16-ikán d. u. 2¹/₂ órakor lesz és a róm. kath. anyaszentegyház szertartása szerint kísérik tetemét a kálváriai családi sírboltba. Halálát leánya zebegnyői *Dienes Lajosné* sz. podhorányi Podhorányi Margit, férjével és *Máriácska* leányával, valamint kiterjedt rokonság gyászolja.

A kegyelet adója. Mindazoknak a kollégiumi akad. hallgató uraknak és helybeli leányoknak (bizonyára volt iskolatársainak), akik gyöngéd és részvételtjes figyelemből szivesek voltak halottak napján bold. *Aranka* preparandista növendék leányom sírját a szalóki-csúcsról hozott törpefenyőkoszorú mellett még külön is egy tiszafából való csokorral, sőt három fehér virágcsokorral is földíszíteni és ezzel órára kegyesen megemlékezni, mély gyászba borult családom nevében is hálás köszönetet mondok. A jóságos isteni Gondviselés óvja meg őket mindnyájukat az olyan nagy csapástól, amilyen bennünket ez évi márc. 3-ikán ez ő — fájdalom, igen korai — elhunytával ért. Eperjes, 1913. november 12. Dr. *Szlávik Mátyás*.

Új hetilap. *Weltner Sándor* szerkesztésében egy szépirodalmi és művészeti hetilap indult meg *A sikecs* címmel.

Szemgyógyintézet van Miskolczon.

Wotan Lámpa

A legjobb és a legtartósabb drótszálas lámpa.
Húzott drótszállal 75% árammegtakarítás.

Kapható villanyszerelési Üzletekben, villanytelepeken és a
MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK-nél, Budapest, VI., Teréz-kört 36. Gyár-utca 13.

1913. év. főgimn. vité- és eperjesi, főgimnáz. viselőül theol. ak. gálat de lesz meg. Hiva. Munkás. Kovács. helyzet. Elje. keresked. szinén. Új. e hó 15. Fő-utca. A k. nov. 15. Vigadó. érdekes. «Oly. dal Róz. Köz. Népv. Colbrie. eperjesi. évi közg. D. e. 10. Füzess. nek vége. nagyter. Himmusz. ifjú ága. jelentés. 3. Szab. tanítókra. Huszár. «A vak. Kirschen. gatója. pályamű. pályatete. egylet. zat. Éne. sága. K. 3 kor. 20. főjegyző. Foo. kedő A. 2¹/₂ óra. sét az E. Kassai. szörös b. bemutat. mult. van. ban ver. Der. szivart. é. geket is.

ét oldalát kevélyen
levél perreg a Csönd.
lad mögöttem. De
menet. Az élet mély-
vég! A halál sem
b vagy később a
voltál? Magadnak,

Földes Sándor.

nepség. November
agost megyéspüspök
onattal, hogy jelen
innepségen, melyet
Maria-intézete tart
ékekkel. A meghívó-
az intézet.

és közokt.-ü. minisz-
Teréz eperjesi áll.
ott nevelőnőt ugyan-
fizetésből, továbbá
ból álló illetmények-

szentkereszti r. kath.
ános okl. tanító, a
az elhalálozás foly-
ott Rezső; a vörös-
Danai István eddigi
ító, a fricsi r. kath.
okl. tanítónő, a ba-
oz Lukács Sándor
el. iskolához Dolgos
toványi g. kath. el.
okl. tanító lett meg-
gi galbatói r. kath.
nőségben (Szepes-
deutsch Ödön nagy-
pedig (Abauj-T-
őségbe távozott.

envedés után nov.
en özv. podhorányi
rosberényi Somogyi
t polgármesterének
ében. Temetése a
nap, nov. 16-ikán
om. kath. anyaszent-
sérik tetemét a kál-
alát leánya zebeg-
horányi Podhorányi
leányával, valamint

indazoknak a kollé-
és helybeli leányok-
sainak), akik gyön-
ból szivesek voltak
a preparandista nő-
lőki-csúcsról hozott
négy külön is egy
három fehér virág-
zzel órála kegyesen
a borult családom
mondok. A jószágos
őket mindnyájukat
ilyen bennünket ez
falom, igen korai —
1913. november 12.

Sándor szerkesztésé-
vészeti hetilap indult
an Miskolcson.

ra
en és a
36. Gyár-utca 13.

Decemberi érettségi vizsgálat. A val-
lás- és közoktatásügyi minisztérium a rozsnói
ev. főgimnáziumban megtartandó decemberi ja-
vító- és pót-érettségi vizsgálatokhoz, — melyben
eperjesi, iglói, késmárki, nyíregyházi és rozsnói
főgimnáziumok vesznek részt — kormánykép-
viselőül dr. *Szelényi Ödön* pozsonyi ág. h. ev.
theol. akad. tanárt küldötte ki. Az frásbeli vizs-
gálat dec. 4—6-ikán. szóbeli pedig dec. 8-ikán
lesz megtartva.

Hivataláthelyezés. Az Eperjesi Kerületi
Munkásbiztosító Pénztár hivatalos helyisége
Kovács-utca 1. számú Stopniczky-házba (sarok)
helyeztetett át.

Eljegyzés. *Friedmann* Miksa eperjesi vas-
kereskedő eljegyezte *Grünstein* Irénkét Pető-
szinyén. (Minden külön értesítés helyett.)

Új ügyvéd. Dr. *Rosenberg* Henrik ügyvéd
e hó 15-ikén nyitotta meg irodáját Eperjesen,
Fő-utca 125. sz. (Elsasz-téle) házában.

A koll. főgimnázium hangversenye
nov. 15-ikén, szombaton este 8 órakor a városi
Vigadó nagytermében. A hangverseny rendkívül
érdekes és vonzó. A hangversenyt tánc követi.

«Olympia»-fényjátékház szkecs-szinpada-
dal Rózsa-utca 4. sz. alatt. Megnyílik dec. 1-jén!

Közyűlés. A Sárosvármegyei róm. kath.
Népnevelők Egylete november 17-ikén dr. *Fischer-
Colbrie* Ágoston megyéspüspök jelenlétében, az
eperjesi Rákóczi Kath. Kör nagytermében rendes
évi közgyűlést tart. A közgyűlés tárgysorozata:
D. e. 10 órakor az eperjesi plébániatemplomban
Füzesséry Károly hitoktató misét mond, mely-
nek végeztével a közgyűlés a Rákóczi Kath. Kör
nagytermében 1/2 11 órakor veszi kezdetét. 1. Pápai
Himnusz. Éneklí a gör. kath. tanítóképző-intézet
ifjú ága. 2. Elnöki megnyitó és az egylet évi
jelentése. Tartja *Zaborovszky* Béla egyleti elnök.
3. Szabadelőadás: «Minő hivatás vár a kath.
tanítókra társadalmi és közgazdasági téren». Tartja
Huszár Károly orsz. képvis. 4. Szabadelőadás:
«A vakok oktatásáról és neveléséről». Tartja
Kirschenheuter Ferenc, a vakok intézetének igaz-
gatója. 5. Bíráló-bizottság jelentése a beérkezett
pályaművekről s a pályadíjak kiosztása. 6. Új
pályatételek kitézése. 7. Pénztárnok jelentése az
egylet vagyoni állapotáról. 8. Indítványok. 9. Szó-
zat. Éneklí a gör. kath. tanítóképző-intézet ifjú-
sága. Közgyűlés után közös ebéd (4 tál étel borral
3 kor. 20 fill.), amelyen való részvétel *Petz* Károly
főjegyzőnél előzőleg közlendő.

Football-mérkőzés. Az Eperjesi Keres-
kedő Alkalmazottak Sportegylete vasárnap d. u.
2 1/2 órakor tartja második bemutató-mérkőzé-
sét az ETVE sporttelepén, mely alkalommal a
Kassai Athletikai Club, az északi kerület több-
szörös bajnokcsapata ellen fog játszani. Az első
bemutató-mérkőzését az ETVE ellen játszotta a
mult vasárnapon, mely alkalommal 4:0 arány-
ban vereséget szenvedett.

Denikós (nikotinmentesített) dohányt,
szivart és cigarettát, bel- és külföldi különlegessé-
geket is Eperjesen *Földes* Samu, Fő-u. 78. árúsít.

Legtöbb adót fizetők. Eperjes szab. kir.
város legtöbb adót fizető polgárainak névjegy-
zékét a kiküldött bizottság e hó 13-ikán állította
össze. Legtöbb adót fizet: dr. *Müller Bertalan*
5522 kor. 24 fill., legkevesebbet *Sitányi Béla*
836 kor. 86 fill.

Adomány. Dr. *Sonnenschein* Simon eper-
jesi ügyvéd 19 koronát adományozott a Vakok
Eperjesi Intézetének. Fogadja támogatásáért e
helyen is az igazgatóság köszönetét.

Vigyázzunk a zárakra! Feit Jakab vas-
kereskedő panaszt tett a rendőrségen, hogy
rosszul záródó üzleti kirakatából ismeretlen tet-
tesek revolvereket loptak. A nyomozás megindult.

Német, francia, angol nyelvet alaposan
tanít nyelvtanítónő, Baross Gábor-u. 3. (vasúti
kolónia).

Köszönetnyilvánítás. Az eperjesi Izr. Nő-
egylet népkonyhájának javára, mely a mai nap-
pal kezd meg jótékony működését, dr. *Szegő*
Kálmán (Abbazia) 30 koronát, *Villecz* János
20 koronát, *Hay Mór* (Abony), dr. *Satehlo* Jánosné,
özv. *Semsey* Adolfné 10—10 koronát és *Gross-
mann* Samuné 8 koronát adományoztak. A nemes-
szívű adakozóknak ezúton is hálás szívvel mond
köszönetet az elnökség.

Meglopott téglagyáros. Hercz Ernő
téglagyáros panaszt tett a rendőrségen, hogy
téglagyarából ismeretlen tettesek hosszabb idő
óta deszkákat, léceket, talyigákat lopkodnak.
Végre sikerült kettőt tettenérni *Scserbákné* és
Gábor Márkusné személyében. A kár 1000 kor.
A nyomozás folyamatban van.

Villamosvasút Eperjesről Sóvárra. A
kereskedelemtügyi miniszter az Eperjesi Villam-
világítási és Erőátviteli r.-t.-nak Eperjes város fő-
terétől kiinduló, a vasúti nagyállomást érintő
és a Sóvár községben levő m. kir. főbányahiva-
talig vezetendő rendes nyomtávú, villamos üzemű
helyiérdekű vasútvonalra az előmunkálati enge-
délyt megadta. Kívánjuk, hogy a terv valóra
váljon; a Sóvárt immár megnyitott sósfürdő áldá-
sait csak így élvezhetné közönségünk. E helyen
említjük még, hogy egy másik vasúti terv is
foglalkoztatja az érdekelt köröket, nevezetesen
egy iparvasút, amely a vasúti állomásból ki-
indulna s Sóvár mellett elhaladva a Delna völ-
gyébe, a szigordi faraktárig vezetne.

Richter kőépítő-szekrények gyári áron
kaphatók *Theiss* Armin gyermekjátékszer-keres-
kedésében.

Lovagló-verseny. Az eperjesi 18. sz. tűzér-
ezred nov. 12-ikén rendezte szépszámu és elő-
kelő közönség jelenlétében a szokásos díjlovagló-
versenyét a sebesi réteken. A verseny, amelyben
a résztvevőknek számos nehéz, néha 2-méteres
hosszú akadályokkal kellett megküzdniök, izgal-
mas lefolyású volt elejétől végig. Hat szép tiszteletdíj
volt a nyertesek részére kitéve, akik közül első-
nek, bravuros lovaglásával *Spalényi* hadnagy érke-
zett be csekély előnnyel az utolsó pillanatban
előtörő *Nemessányi* főhadnagy előtt. A harmadik-
nak *Obhlidal* főhadnagy, negyediknek *Martinek*
kapitány, ötödiknek *Majjerhoffer* hadnagy, hat-
odiknak dr. *Juhász* ezredorvos következett.

**A Felvidéki Zenészövetség hangver-
senye.** Az Eperjesi Széchenyi-kör és az Eper-
jesi Tüdőbeteggondozó Egyesület saját céljainak
javára 1913. december 10-ikén, szerdán este 8 1/2
órákor a városi Vigadó nagytermében, *Hubay*
Jenő és *Reschofszky* Sándor művészek közre-
működésével jótékonycélú hangversenyt rendez.
Műsor: 1. Goldmark: «Suite». I. Allegro. II. An-
dante sostenuto. III. Allegro ma non troppo.
Hubay Jenő és *Reschofszky* Sándor. 2. a) *Beet-
hoven*: «Románc»; b) *Bach*: «Suite» (a II. szo-
nátából). I. Sarabande. II. Double. III. Bourré.
Hubay. 3. *Chopin*: a) Nocturne, b) 2. Etudes,
c) Valse, d) Polonaise: *Reschofszky*. 4. a)
Schubert—*Vilhelmj*: «Ave Maria»; b) *Hubay*:
«Hoidfényben» (gitár); c) *Vieuxtemps*: «Souvenir
de Beuchamps»: *Hubay* és *Reschofszky*. 5. a)
Liszt: «Szerelmi álom»; b) *Tausig*: «Valse
Caprice» (J. Strauss témái fölött): *Reschofszky*.
6. *Hubay*: Csárdajelenet. 11. szám: «Szomorú
fűz hervadt lombja»: *Hubay* és *Reschofszky*.
Helyárok: földszinti ülőhelyek: 5, 4, 3 és 2 kor.,
üveg- és jobbkarzat 5 kor., balkarzat 3 kor.,
állóhely 1 korona. Jegyek nov. 20-ikától kezdve
előre válthatók a Széchenyi-kör pénztári hivata-
lában. Felülfizetéseket a két egyesület, tekintettel
a nemes és jótékony célra, hálásan fogad és
hírlapilag nyugtáz.

Elveszett zsebóra. *Bereczky* János csiz-
madi-segéd elveszített egy ezüst zsebórát. Belső
fedelén 186. szám volt bevésve. A becsületes
megtaláló a rendőrségre vigye.

Sirolin "Roche" biztos
gyógyhatást nyújt katarrhusoknál
hörghurutnál, asthmanál, influenza után.
Sirolin "Roche" kezdődő tüdőbetegséget
csirájában elfojt. Kellemes íze és az étvá-
gyra való kedvező befolyása megkönnyítik
a Sirolin "Roche"-al való hosszabb kurákat!

**A légzési szervek
meghüléseit legbiztosabban a
Sirolin "Roche"-al kezelik. Ezért
nélkülözhetetlen ezen elismert és
bevált szer minden háztartásban.
Sziveskedjék a gyógytárakban
határozottan Sirolin "Roche"-t kérni.**

Széchenyi-köri estély Kisszebenben.

Az Eperjesi Széchenyikör fiókja nov. 8-ikán este 6 órakor úgy lefolyásában, mint külsőségeiben rendkívül sikerült estéllyel vezette be a körnek teli programját. Ötletes műsor, előkelő közönség voltak szószólói ennek az estélynek, amely magas színvonalával nemcsak a legkényesebb kulturigényeket elégtette ki, hanem egy lépéssel közelebb is vitte a kört magasztos eszméinek megvalósításában. Az estélyt Hartsár Péter prépost-plébános lendületes megnyitó-beszéddel vezette be, amelyben rövidesen vázolta a kör eszméit, pártolásra, de egyben a legszélesebb propagandára buzdította a díszes közönséget, amelynek soraiban ott láttuk társadalmunk színét-javát. A zajos tetszéssel fogadott beszéd után dr. *Starmann* Béla főgimn. tanár lépett a dobogóra, hogy befejezze «A világ-evolúció» c. előadását a tőle már megszokott közvetlen és lebilincselő modorban. Az előadás a tudomány legújabb vívmányait hozta felszínre szakszerűen ugyan, de olyan megvilágításban, hogy dacára a folytatásnak, önmagában is kerekded egésznek nyújtott arról a problémáról, amelynek kifejtésében évszázadok óta buzgólkodnak minden korok tudósai. A szónoki lendülettel előadott, világos kompozíciójú beszéd viharos tetszést váltott ki az egybegyűltekből. Ez után jött az estély clou-ja: a cs. és kir. 5. gy.-ezred zenekarának szereplése *Hoffmann* Ferenc karmester művészi dirigálásában. A Dvořák-trio «Dumky» előadásában oly művészi interpretálást hallottunk, amely a legfényesebb bizonyítékát szolgáltatotta a trio szereplőinek: *Hoffmann* Ferenc, *Hercz* Ottó és *Jindra* uraknak sokoldalú kvalitásairól s arról a közvetlen készségről, amely a zenemű interpretálásában frappánsan juttatta érvényre a lendületes invenciót, a precíz kidolgozást, a nűnszaiban is végtelenségig finom összjátékot. A trio nyomában felcsendült tomboló tetszés csak szerény honorálása volt a művészi játéknak. Majd *Tompa* «Három darú» c. költeményét hallottuk szakavatott előadásban *Kökény* Ferenc főgimn. tanártól, aki rutinos recitációjában igen hatásosan domborította ki a költemény minden fázisát, frenetikus tapsok közepette. Utána következett *Hoffmann* Ferenc karmesternek mélyérzésű, rendkívül precízen kidolgozott, művészi hegedűszóló-ja, *Hercz* Ottónak diszkrét és finom zongorakíséretével. Majd *Hercz* Ottó adta elő Chopin: «Rondo C-moll op. I.», «Fantasie Impromptu» és Poldini: «Marche mignone» c. darabjait alapos készültséggel, rátermettségre valló megértéssel, művészi kidolgozásban, finoman és hatásosan. Befejezésül a vonós-egyenes szórakoztatta a szépszájú közönséget, amely a «Bölcsődal» és a «Mese» gyönyörű, poetikus akkordjai mellett, egy igazán kellemes estély emlékével távozott. Az estély műsorának ötletes egybeállítását, a körültekintő, tapintatos rendezés *Gallé* Hugóné úrnő érdeme, akinek sikeres munkájában a szereplőkön kívül hatásosan közreműködött a kör vezetősége is. Vivant sequentes!

Légelzáró vatta-hengerek kaphatók *Theisz* Árminnál, Eperjesen.

Mérsékelt árú facsemeték. A földművelésügyi miniszter egy 10 oldal terjedelmű körrendeletben felhívja a gazdaközönség és egyes gazdakörök, gazdasági egyesületek stb. figyelmét arra, hogy minden év július 31-ikéig beérkező kérvények alapján gyümölcsoltványok, gyümölcs-termő cserjék, vadcssemeték, díszfák, díszcserjék, szemzöhdajtások és oltóvesszők fognak mérsékelt áron kiadatni.

Tűzeset. Nov. 4-ikén Sósújfalu községben *Ivankó* György és két társa kárára csúnya, háza, istállója 5368 kor. kárösszegben leégett, biztosítva csak 1000 kor. erejéig voltak. A tűz a káros zsebéből kihullott kénes gyufától keletkezett.

Emberölés. *Maticsák* János szárazvölgyi lakos nov. 3-ikán délután a kocsmában *Kolbai* Gusztáv cigányt szótávitás közben zsebkéssel kétszer mellbeszúrta. A cigány azonnal meghalt. A tettest a csendőrség az eperjesi kir. ügyészséghez bekísérte.

Babajavítások olcsón és gyorsan eszközöltetnek *Theisz* Ármín üzletében Eperjesen, Fő-utca 36.

Feleség által feljelentett férj. *Petrusz* Bálint cipészegéd akit kivándorlás közvetítése és sikasztás vétsége miatt az eperjesi kir. törvényszék két év óta köröztetett, Eperjesen lakó családjához visszatért. Kedves felesége menten bejelentette a rendőrhatalóságnak. Elfogták és átadták a kir. ügyészségnek.

Lopás. Okt. 27-ikén *Máté* József balázsvágási lakos kárára *Novák* Mihály gazdasági eszközöket 12 kor. kárösszegben ellopott. A kisszebeni járásbírósnak feljelentetett.

Esküdtszéki tárgyalások. Sok szó esett utóbbi időkben az esküdtszékekről s azok reformjáról. Pártpolitikai és egyéni tendenciájú pro és kontra vélemények hangzottak el. Önkéntelenül is az a kérdés merül fel bennünk, vajjon a két tábor közül melyiknek van igaza, vagy legalább is melyiknek álláspontja igazabb? Mert igazság csak egy van, tehát: a két állásfoglalás közül csak egy igaz. Lehet azonban egy másik eset is, t. i. hogy egyes pontokat illetőleg egyiknek álláspontja sem helyes. Nem akarjuk e helyen kritika tárgyává tenni se az egyik, se a másik párt állásfoglalását, csupán a tényt szögezzük le: a jogszáraz túlnyomó többségének a reform ellen foglalt álláspontjának dacára, a képviselőház elfogadta a javaslatot s valószínűleg rövid időn belül törvényt lesz. Annyiban említjük ezt meg, mert nem tudni, nem-e utolszor alakult és tárgyalult mult héten az esküdtszék a régi törvény alapján. Nincs kizárva az, sőt mondhatni bizonyos, hogy a legközelebbi esküdtszékre már a reformtörvény lesz mérvadó. — Öt napon át 3—7-ig folyt a tárgyalás az esküdtszék tárgyalási termében. Hatan voltak a vádlottak. Közülük öt egészen fiatal s máris a legszörnyűbb bűnnel: emberöléssel vádolják. Józan ember csodálkozik azon, hogy mennyire képes egy másikkal bosszúja, elvakult szenvedélye. Pedig hát úgy van az a mai korban; fiú apa ellen, barát barát ellen fordul, valahányszor bosszúja, szenvedélye által elkapja magát. Nézzük őket egyenként. Nov. 3-ikán került tárgyalásra szándékos emberölés bűntettével vádolva *Pjasek* Haladej János 30-éves balázsvágási lakos. Azzal vádolták, hogy megölte a nagybátyját, mert rosszul bánt vele s aki miatt kénytelen volt a családtól eltávozni. A védelem után az esküdtek arra a kérdésre: bűnös-e a vádlott, nemmel feleltek, felmentették. Ítélet jogerős. Nov. 4-ikén gyújtogatás bűntettével vádolt *Somszki* János, 65-éves kijói lakos ügyét tárgyalták. Bűnösségét illetőleg az esküdtek marasztaló ítéletet hoztak. 10 hónapi börtönt kapott, melybe 4 1/2 hónap vizsgálati fogságban eltöltött ideje beszámított. Ítélet jogerős. Nov. 5-ikén szándékos, de előre meg nem fontolt emberölés vétségével vádolva *Szaraka* (Minár) József és *Fecsó* Miklós András, ki előbbinek bűntársa volt, kerültek a vádlottak padjára. Összeszóllalkozás folytán agyonütöttek egy komlóskeresztesi legényt. A verdikt bűnösöknek mondta ki őket. *Szaraka* 4, bűntársa *Fecsó* enyhítő körülménynél fogva 3 évi fegyházra kapott. Ítélet jogerős. Nov. 6-ikán szándékos emberölés bűntettével vádolva *Stefankó* Péter 21-éves iloncai (Beregme.) lakos ügye került tárgyalásra. Bűnösnek mondták ki. 4 1/2 évi fegyházra kapott. Ítélet jogerős. Végül nov. 7-ikén ugyancsak szándékos emberölés bűntettével vádolt *Dudás* Viktor 19 éves nagysárosi lakos ügyét tárgyalták. Ítélet marasztaló; 4 1/2 évi fegyház. Jogerős.

A legjobb és a legolcsóbb a

SZULTÁN
BÓR ÉS DÚS
LITHION
FORRÁS

KIVÁLÓ VEGYŐSSZETÉTELŰ

1-literes palack 20 fillér. } :: 25 palacknál
1/2 " " 16 " } házhoz szállítva.
Megrendelhető a Szultán-forrásvállalatnál:
Eperjes, Fő-utca 71. sz.

Az elismert legjobb gyártmányú

CIPŐ, KALAP
és fehérnemű :: kizárólag
GOLDBERGER

Telef. 181. :: HENRIK :: Telef. 181.
cipőkirálynál!

Jótállás minden egyes cipőért!

Steckenpferd
liliumtejszappan

Bergmann & Co. Tetschen a/E. gyárából
elérhetetlen hatású szepők eltávolítására és nélkülözhetetlen szer arc- és bőrápolásra, mit számtalan elismeréssel bizonyíthatunk. Gyógytárakban, drogériákban, illatszer- és fodrászüzletekben 80 fillérért kapható. Szintúgy páratlan hatású női kézápolásra a Bergmann «Manera»-liliumkrémje, mely tubusokban 70 fillérért mindenütt kapható.

AZ ÚJ
„BERSON“

Gummi-sarkot,

mindenki viseli, akit
eleganciára
és kellemes járásra
válamit ad.

Bersonművek, Budapest VII.

Kisszeben néhány tette az azlagos v. replők egyik v. ismerte panasz melynek verseny szegi a sajnáln. ságában hatást vezetős vezetős arra b. verseny rozsdás magasz nincis is kritikán Szeben még m. ben a k.

híret n. minden alatt a. nak, h. meg, n. partját. hogy e. Kárpát grammj. járó-kel. gét is, vényeke. ban ros. lom na. hogy a. rültek a. a mozg. állapíth. pen ke. tűnt a. fácska p. határtal. jóézésű. vel meg. ezentül. által ki. Kárpát. partján, nyilván. hoz tar. s által. berende. tilalmat. 80. §-a. indítani. Vas. A Mag. Sándor. erősen. egyesül. gyak v. Teleki. S. mányna. kassa—tézett k. kedvezm. bergi va. túl, hog. lain, mi. utak vo. a II. osz.

s a legolcsóbb a

ULTÁN
BŐR ÉS DŰS
LITHION
FORRÁS

llér. = 25 palacknál
házhoz szállítva.
n-forrásvállalatnál:
tca 71. sz.

gyártmányú
ALAP

kizárólag

RGER

ynál
gyes cipfért!

szappan
ten a f. gyaraból
távoításra és né-
apódsra, mi szám-
tatunk. Gyógytárna-
s. Górnaszuzietekben
parafán hatású női
masa-illonskreime.
modernült kapmado.

SON

Kisszebeni kritika. Mult számunkban a Kisszebeni Leányegyesület háziestélyéről esett néhány szó. Lapunk odavaló munkatársa ismertette az estély lefolyását. Talán túlságosan tárgyilagos volt s nem a műkedvelőket nézte a szereplőkben, hanem a szereplőket. Az egyesület egyik vezetőjétől reflexiókat kaptunk a megjelent ismertetésre, melyekben a kritika éle miatt ejt panaszos szavakat s attól fél, hogy az éles kritika, melynek «rozsdás tollát a Leányegyesület hangversenyi kritikáján köszörült ki a kritikus», kedvét szegi a szereplőknek. Mi magunk részéről nagyon sajnálnók, hogyha a kritika, melynek tárgyilagosságában nincs okunk kételkedni, tényleg azt a hatást érne el, amelytől a vezetőség egyik lelkes vezetője fél. De nem is hisszük. A Leányegyesület vezetőségét és tagjait a megjelent «kritika» csak arra buzdíthatja, hogy minél sikerültebb hangversenyeket, estélyeket rendezzen, hogy ettől a rozsdástollú kritikustól minél szebb, elismerőbb, magasztalóbb kritikát csikarjon ki. Mert hiszen nincs is más mód, út a haladásra, mint a korábbi kritikának ismételt megcáfolása, de tettekkel. Hú Szeben szép leányainak bizonyára módjuk lesz még megcáfolni a szigorú kritikus bácsit, különben a kritikának nem volna semmi létjogosultsága.

Frissen csapolt kőbányai sör a «Széchenyi»-szálloda éttermében.

A Tarca-parti sétány megalapításának hírért mult számában hozta lapunk s e hírtünk mindenfelé osztatlan örömet keltett. Ennek hatása alatt a borongós őszi idő dacára, és dacára annak, hogy az Andor-palló még mindig nincsen meg, mindennap számosan keresték fel a Tarca partját s mindenki abban a meggyőződésben volt, hogy ennél helyesebb tervet nem vehetett fel a Kárpátgyesület Eperjesi Osztálya munkaprogramjába. Egyetlenegy dolog aggasztotta a járó-kelőket s természetesen az Osztály vezetőségét is, vajjon lehetséges lesz-e e zsenge faültvényeket rosszindulatú barbár kezektől s általában rossz emberektől megóvni. S ez az aggodalom nagyon indokolt volt, mert öt nappal rá, hogy a fácskák a földbe kerültek, rémhírek kerültek a Tarca partjáról s az Osztály elnöksége a mozgósított rendőrséggel egyetemben megállapíthatta, hogy egész sora a fácskáknak közepén ketté van törve, néhány fácska egészen eltűnt a hozzákötött karójával együtt, egy ilyen fácska pedig mindenestül a bozótba volt dobva. E határtalan vandalizmus méltán fölháborít minden jóézésű embert s a rendőrség megfeszített erővel megindította a vizsgálatot s a Tarca partjára ezentúl nagy gondot fog fordítani. A rendőrség által kitett tábla így szól: »Figyelmeztetés. A M. Kárpátgyesület Eperjesi Osztálya a Tarca jobbpartján, a kálvária-úti hídtól az Andor-pallóig nyilvános sétányt létesít és tart fenn. E sétányhoz tartozó padoknak, fa- és más ültvényeknek s általában a sétányhoz tartozó mindennemű berendezéseknek megrongálása tilos. Aki ezt a tilalmat megszegi, az ellen az 1879: 40. t-cikk 80. §-a alapján a kihágási eljárást fogom megindítani. Saly Győző, rendőrkapitány.«

Vasúti kedvezmény a MKE tagjainak. A Magyarországi Kárpát-Egyesület gróf Teleki Sándor elnöklété alatt nov. 2-ikán Poprádon erősen látogatott gyűlést tartott, melyen az egyesület és a turistaság érdekében fontos tárgyak voltak napirenden. Ezen a gyűlésen gr. Teleki Sándor nagy örömmel hozta a választmánynak tudomására, hogy a MKE-nek a kassa—oderbergi vasút vezérigazgatóságához intézett kérvénye, melyben tagjai számára menetkedvezményt kért, sikerrel járt. A kassa—oderbergi vasút vezérigazgatósága megengedi ezen-túl, hogy a MKE tagjai mind magyar fővonalain, mind a kezelése alatt álló helyiérdekű vasutak vonalain az I. oszt.-ban egész II. osztályú, a II. oszt.-ban egész III. oszt. és a III. oszt.-ban

fél második osztályú menetjegy váltása ellenében utazhassanak a következő feltételek mellett: 1. A kedvezményt igénybevevő tagnak MKE-i arcképes igazolvánnyal kell birnia. 2. Egy-egy kiránduláson legalább öt (5) egyesületi tagnak kell résztvennie. 3. Minden egyes kirándulás alkalmából a résztvevőkről az egyesület elnöksége egy jegyzéket állít ki és a fentebbi kedvezményt csak a jegyzékben felsoroltak vehetik igénybe. 4. A kedvezmény igénybevételeéhez átirat alakjában egy meghatalmazást állít ki a Ksod. vezérigazgatósága, mely átirat a MKE jegyzékével együtt az állomáspénztárnál és a jegyvizsgáló közegei előtt felmutatandó lesz. A Ksod. vezérigazgatósága — arra való tekintettel, hogy az elnökségnek nincs módjában a kirándulások napját már most előre megjelölni — átiratát nem határozott napra, hanem egy fél-évi időtartamra előzetesen fogja kiállítani. Miután lehetséges, hogy az egyesület tagjai különböző csoportokban egy és ugyanazon a napon más és más helyre fognak kirándulni, kész a vezérigazgatóság egyes külön kirándulásokra előzetesen, még pedig szintén a kirándulás napjának megnevezése nélkül erre nézve előzetesen, benyújtandó felszólításra, külön meghatalmazást kiállítani. A választmány nagy lelkesedéssel vette tudomásul a Ksod. vezérigazgatóságának ezen, turista szempontból igazán nagyhorderejű elhatározását és köszönetet mondott a Ksod. vezérigazgatóságának, valamint gr. Teleki Sándornak, akinek oroszlánrésze van abban, hogy a MKE tagjai megkapják ezt a nevezetes kedvezményt.

Családi béke és nyugalom ott honol, hol nincs gyermekbetegség. A gyermekbetegséget megelőzni minden anya kötelessége és gondja. E célt úgy érik el a legjobban, ha a gyermeket az elválasztás idejétől kezdve *Phosphatine Faliere*-el táplálják. Ennek következtében a gyermek megerősödik, húsa megkeményedik és a fogzáson könnyedén esik túl. Egy nagy doboz elegendő 3 hétre, ára 3 kor. 80 fill. Főraktár: Zoltán Béla gyógyszer-tára, Budapest V., Szabadság-tér.

Vigyázatlan mészárosinas. Havrilcsák Mihály mészáros-iparos inasa, Varga György, húsvágás közben bárdal megvágta kezét. Sérülése komolyabb.

Véres verekedés Aboson. Rabatin András molnárségédet egy abosi kocsmában Ivan György parasztsuhanc verekedés közben egy üveggel úgy fejbevégté, hogy eszméletlenül szállították a helybeli kórházba, ahol több napon át öntudatlanul feküdt. Javulófélben van. A tettest elfogták.

Nem áll. óvodák jogviszonyainak és a közs. s hitfelek. óvónők illetményeinek rendezéséről szóló 1913:XL. törvénycikknek hatálybalépte folytán, annak végrehajtása tárgyában a vall.- és közokt.-ü. miniszter Utasítást adott ki, melynek hét fejezetében egyfelől tüzetesen meg van szabva a törvényben lefektetett azon elvek és rendelkezések gyakorlati keresztülvitele, melyek az óvónői illetmények megállapításánál, az óvónői fizetések állami kiegészítésénél, külön óvodafentartási segély engedélyezésénél, az óvodák államosításánál, az óvodák hazafias működésének ellenőrzésénél és a megtorló intézkedések alkalmazásánál, valamint az állandó menedékházak állami segélyezésénél irányadók; másfelől pedig megállapítja a törvény végrehajtására hivatott közegeknek, főként pedig a közigazgatási bizottságok eljárási rendjét, mely úgy az ellenőrzésnél, mint a törvény végrehajtásánál szigorúan követendő. Az Utasítás értelmében az óvodai felügyelő-bizottságoknak az óvónői fizetés kiegészítésére szükséges államsegélyeket legkésőbb november hó végéig kell kérelmezniök s az ezen határidőn túl az óvónői illetmények az óvodafentartó terhére biztosítottaknak fognak tekinteni és így részükre államsegély nem is fog engedélyeztetni.

Csak azoknak a cigarettázóknak a kik egészségükre való tekintetből nem sajnálnak naponta 1-2 fillért többet kiadni:

Club specialité
120 lap 20 fillér
70 " " 12 "
1 doboz (100) hüvely 70 "

Orvosi tanácsra a hüvelyek és lapocskák bronzo- és szimnyomás valamint szíradékj. gyógyozását. Szimnyó nélkül vannak, de minden lapocskában is hüvelyben lenne van szimnyómassal a vidjegy és a gyáros utáirása „Moderno”
Kapható minden jobb tőzsdében.

Kedves, mindig szívesen látott **ajándék**
Dralle parfömje
Illusió a világítótoronyban
Virágnedv alkohol nélkül.
Egy atom elegendő!
Természetes virágok illata.

Gyöngvirág, róza, orgona, heliotrop, rezeda K. 4 —. Ibolya K. 5 —. Minden gyógyszerárban, drogériában, illatszertárban, szappan- és jobb fodrászüzletben kapható. Georg Dralle, Hamburg — Bodenbach a. E.

MAGGI
jó lakmáros kenyérfőző

Megtakarítást
érhet el a háziasszony
a főzésnél
MAGGI-féle kockával
(kész húsvés),
dbja 5 f.

Minden kocka — csupán 1/4 liter forró vízzel leöntve — egy tányér igen finom húsvés ad betétes levesek készítéséhez, főzelékek, mártások feleresztéséhez stb.

A bevásárlásnál kérjünk határozottan MAGGI-féle kockát a keresztesillag védjeggyel.

MAGGI
jó lakmáros kenyérfőző

Elveszett fülbevaló. Wohl Izidorné nagyszári kocsináros neje egy gyémántkövekkel kirakott fülbevalót elveszített 35 kor. értékben. A becsületes megtaláló a rendőrségre vigye. — Szajbely Béláné magánzónó egy barna női pénztárcát 38 fillérrel elveszített.

A mai cselédek. *Ficsiskó* Mária 11-éves leány, aki Lévai Jenő könyvelő szolgálatában állott, úrnőjétől egy húszkoronás bankót lopott. Mikor elfogták, eleinte tagadta, később Halmos detektívnek bevallotta, hogy a pénzt ő lopta s abból egy koronát csokoládéra költött, 19 koronát pedig elrejtett. Panaszos úrnő a pénzt visszakapta s a leány megbüntetését nem kívánta.

SZINHÁZ.

Az elmúlt hét színházi életének elég élénk, elég mozgalmas múltja van. *Fái Szerénát*, a budapesti Nemzeti Színház régi tagját sikerült igazgatónkak három előadásra megnyerni; színre került az ő felléptével a «Otthon», a «Remény» és «Medea». Közönségünk, amelynek már többször volt alkalma Fái igazi művészetében gyönyörködhetni, szívesen kereste fel mind a három estén a színházat s elragadtatással honorálta a művésznő játékát. De menjünk sorjában.

Szombaton (nov. 8-ikén) Brammer, Grünwald, Eysler «Nevető férj»-e került színre. Kedves, karakterisztikus Eysler-zene, gyenge libretto. Nincs tovább. Szinte csodálkozunk kell, hogy oly diadalmasan járta be ez az operette a színpadokat. Mit írjunk a szereplőkről? Egyike sem nyújtott, mert nem is nyújthatott valami nagyon élvezhető, hacsak nem Ligeti Lajos, ez az ízigvérig színjátszó művészember, aki a 3-ik felvonást tette művészetével élvezhetővé. Lugosi, Kellen, Kürthy, Réthely dicséretes munkát végeztek.

Vasárnap (nov. 9-ikén) este megismertelték a «Nevető férj»-et. Délután az «Évá»-t adták, ismert szereposztásban.

Hétfőn (nov. 10-ikén) a «Mozikirály» került színre harmadszor.

Kedden (nov. 11-ikén) Sudermann «Otthon»-át adták, főszerepben *Fái Szerénával*, aki Magda szerepében gyönyörködtette művészetével a szép közönséget. Lugosi, Perényi, Réthely sokban járultak hozzá az est sikeréhez.

Szerdán (nov. 12-ikén) a Heyermans «Remény»-e került színre, ugyancsak *Fái Szerénával* a főszerepben, aki Knietje szerepében ragyogtatta művészetét. Io szerepét Zikó adta mély megértéssel. Kitérőseiben is természetes volt. Ligeti apró szerepében is művészi nyújtott. Lugosi, Réthely megszokottak voltak.

Csütörtökön (nov. 13-ikén) Grillparzer tragédiáját, «Medea»-t láttuk. Ez volt *Fái Szeréna* búcsúzó-fellépte. Hatalmas művészi alkotásban volt alkalma gyönyörködhetni közönségünknek ez estén is. Réthely Jason szerepét kreálta, Szalay Kreon királyt.

Pénteken (nov. 14-ikén) a «Nevető férj» került ismételt előadásra.

Szombaton (nov. 15-ikén) «Provánszi vándor» première-je volt. Előadásáról jövő számban.

A jövő hét műsorában két jutalomjáték is helyet foglal. Kedden «János vitéz» kerül színre Réthely Ödön jutalomjátékául, aki Bagó szerepét adja s csütörtökön «Mozgófényképek», *Szerdahelyi* Lajos, a társulat titkárának jutalomjátékául.

A jövő hét műsora egyébként a következő: *Vasárnap* d. u., félhelyárakkal: «A mozikirály», op.; este «Luxemburg grófsja», op. — *Hétfőn*, mérs. helyárakkal: «Cifra nyomorúság», színmű. *Kedden*, Réthely Ödön jutalomjátékául: «János vitéz», daljáték. — *Szerdán* (bérletszünetben): «Katonadolog», op., ujd. — *Csütörtökön*, *Szerdahelyi* Lajos jutalomjátékául: «Mozgófényképek», vígj. — *Pénteken*, mérs. helyárakkal: «Provánszi vándor», vígj. — *Szombaton*: «Katonadolog», op.

A tudomány mai álláspontja szerint bizonyíthatóan az Odol a legjobb szer a száj — és a fogak ápolására.

Ára: nagy üveg 2.— k, kis üveg 1.20 k.

Csipős északi szél fű és kivörösíti az arcot és kezeket. — — Hogy a bőr nyerssé, érdessé vagy repedezetté ne legyen, dörzsöljük be az arcot és kezeket mosdás után

Dr. Dralle
Malattine-jával

(zsírmentes bőrcréme). **A hatás csodás!** A bőr azonnal simává, bársonyosává és ellenállóvá lesz. — — Meghülés (nátha) folytán sebessé vált orrot és ajak-száj színtén Malattinnal dörzsöljük be. — — Pompás házszer! 1 tubus K -70 és 1:20. Kapható minden gyógyszer-tárban, drogueriában, illatszer- és szappankereskedésben és jobb fodrászoknál.

Georg Dralle, Hamburg — Bodenbach a/E.

TANÜGY.

Igazgató-tanácsi gyűlés. Az eperjesi áll. tanítónőképző-intézet igazgató-tanácsa [november 13-ikán d. e. 11 órakor a tanítónőképző-intézet tanári szobájában a vm. kir. tanfelügyelő elnöklété mellett gyűlést tartott.

Tanonciskolai segély. A vallás- és közokt.-ü. miniszter a folyó tanévre az eperjesi kereskedőtanonciskola részére 1200 koronát és a bártfai iparostanonciskola részére 1937 koronát engedélyezett államsegélyként.

Ifjúsági egyesületek szervezése. Az Eperjesi Széchenyi-kör népnevelési szakválasztmányja a megyebeli elemi iskolákkal kapcsolatosan 8 ifjúsági egyesületet szervezett, és pedig Hétháron, Berzeviczén, Zborón, Girálton, Felsővízközön, Magyarkapronczán, Fricsen és Jakabföldén. A népnevelési szakválasztmány a legutóbbi gyűléséből az ifjúsági egyesületek vezetésével a következőket, bírta meg, u. m. Hétháron Stronczér Dániel ottani áll. el. iskolai igazgató-tanítót, Berzeviczén Girgásch Dezső áll. isk. igazgató-tanítót, Zborón Desztnik János áll. isk. igazgató-tanítót, Girálton Jesztrebényi Gyula áll. isk. igazgató-tanítót, Felsővízközön Polivka János

g. kath. el. isk. vezető-tanítót, Magyarkapronczán Béla Bertalan áll. el. isk. ig.-tanítót, Fricsen Mihalik István r. kath. el. isk. vezető-tanítót és Jakabföldén Kaffan Géza áll. isk. tanítót. A Széchenyi-kör az ifjúsági egyesületek vezetéséért egyenkint egyelőre évi 100 korona tiszteletdíjat biztosított. — Az ifjúsági egyesületek célja a tanköteles kort már túlhaladott ifjúság körében a magyar nyelvnek művelése, a hazafias érületnek s a vallásérkölcsei életnek ápolása, a hasznos ismereteknek terjesztése, az ifjúságnak az illemre és tisztességre, a hasznos szórakozásra és a mértékletes életmódra való szoktatása, a korcsmák és más ehhez hasonló helyek látogatásától való visszatartása.

Felelős szerkesztő:
Dvortsák Győző.

Kiadótulajdonos:
Kósch Árpád cég.

NYILTTÉR.

Vesebajoknál, húgyhólyag-bántalmaknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál
a Bőr- és Lithium-tartalmu gyógyforrás

SALVATOR

kiadó síkorról használtatik.
Kiváló óvszer a vörheneynél (scarlatina) fellépő vesebántalmaknál.
Húgyhajtó hatása.
Kellemes ízű.
Vasmentes.
Könnyen emészthető.
Teljesen tiszta.
Állandó összetételű.

Különösen oly egyéneknek ajánlatos, akik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi vérbőségben, máj- és veseizgalomban vagy húgysavas lerakódásokban, vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Elsőrangú gyógyvíz és diétetikus ital.

Eladási árak Eperjesen:

1/2 literes palack	32 fillér.
1/4 " "	40 " "
1/1 " "	48 " "

Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palackok a következő árakon vétetnek vissza:

1/2 literes palack	6 fillér
1/4 " "	7 " "
1/1 " "	9 " "

Eperjesi főraktár: Mikolik Istvánnál.

Alul
teszi, ho
C. IX.
ügyvéd a
stitut vé
erejég e
és 860 k
bíróság
elrendelt
követelt
jogot ny
torna-ut
leendő r
hó 20-ik
bíróilag
ígérőnek
alul is e
Felh
ságok vé
kielégítte
szűkre a
a végreh
ségi bej
kiküldött
ne mulas
A t
tábláján
Kelt

YSZER VES
SZER EN

Tis
illatszer
emelke
céljábó
nagyob
Budap
ahol ez
ket tová

Tek
közönsé
valóra v
akarunk
ban egy
ingye
Min
letezni
vonatko
most m
tási ér
ingyen
Parfu
E

ÉRTESETÉS. Van szerencsém a n.é. közönség becses tudomására hozni, hogy sikerült a Felsőmagyarországon legjobb hírnévnek örvendő **WEISZ TERÉZ** miskolczi gőzmosó-, vegytisztító- s kelmefestőgyár képviselőjét elnyernem, miáltal azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a tisztítás és festés terén a legkényesebb igényeket is kielégíthetem, szép munka, jutányos árak, gyors és pontos kiszolgálás által; miért is bátorkodom b. megbízásait kérni. **Virágüzletemet** is a n.é. közönség figyelmébe ajánlom, nagybecsű pártfogását kéri **JAHODA ANTÓNIA** kiváló tisztelettel Eperjes, Főutca 22.

Sürgős figyelmeztetés!
Ha illatszer, pipereszappan, kozmetikai, arc- és kézápolási, háztartási, hajápolási és általában mindenféle, a kozmetikába vágó cikkeket a legjobbjait a legjobbakat olcsóbban a legolcsóbbnál akarja beszerezni, úgy kérje a harmadik kiadásban most megjelent Illatszer és Háztartási Értesítőnk, melyet ingyen és bérmentve küld:
«HEZ» illatszer- és háztartási cikkek szaküzlete nagyban és kicsinyben Budapest, VIII., Köfaragó-utca 7. sz.

8 napi próbaidőre

küldök én mindenkinek, utánvétel mellett, esetleges kicserélés vagy a pénz visszaküldésének feltételével:

amerikai nikkelórát . . .	K 2-80
Roskopf patent-órát . . .	K 3-50
amerikai goldin-órát . . .	K 3-50
vasúti Roskopf-órát . . .	K 4-50
Roskopf duplafedelűt . . .	K 4-50
lapos zsebórát . . .	K 5-50
ezüstutánzatú duplafedelűt . . .	K 6-50
14-karátos aranyórát . . .	K 18-50
eredeti Omega-órát . . .	K 20-50
verseny-ébreztetőórát, nikkelvezve, 20 cm. magas . . .	K 2-50
Junghaus-gyártmányt . . .	K 3-50
rádium-világítóappal . . .	K 4-50
rádium, 2 csengővel . . .	K 5-50
rádium, 4 csengővel . . .	K 6-50
rádium, zenével . . .	K 8-50
Ingaórát, 75 cm.	K 8-50
Ingaórát, harangszerk. . .	K 10-50
Ingaórát, zeneébreztetővel és ütőszerkezettel . . .	K 14-50
Kerekóra, ébreztetővel . . .	K 6-50

3 évi írásbeli jótállás. Küldés utánvétellel.

Max Böhnel
Wien, IV. Margarethenstrasse 27/792.
Eredeti gyári árjegyzék ingyen.

Üzlethelyiség!
□□□
A Kollégium nyugati oldalán
:: kétnyílású ::
üzlethelyiség
azonnal bérbeadó.
Évi bér 800 korona.
Bővebbet a Kollégium pedellusánál.

"U.K." TEAK

VILÁGHIRŰEK!
Főraktár Kun Sándornál, Eperjes.

■ Kiadó lakás. ■

4-5 szoba, fürdő- és cselédszoba, kert, vízvezeték, villanyvilágítás, azonnal kiadó Engländer Adolfnál, Szebeni-út 22. sz. a.

■ Nagy alkalmi vétel! ■

Szives értésére adjuk a n.é. közönségnek, hogy férfi-, fiúöltöny-, valamint női- és leányfelöltőkből álló **őszi divatujdonságaink** megérkeztek és nagy választékban, jutányos árakon vásárolhatók a **Párisi Ruha Nagy-Áruházban** Eperjes.

Nyersolaj-, Diesel-, benzin-, szivógázmotor és lokomobil gyártmányaink eladására ügyes és megbízható rayonképviselőket keresünk.
Olcsó árak! Kedvező feltételek!
Szives ajánlatokat az eddigi működés megjelölésével kér: **A. B. C. Mótortársaság,** Wien, IV., Mozartgasse 4.

Kiváló minőségű
úri-, női- és gyermek-cipők
legolcsóbban
a **Hungária Cipőgyár r.-t. fiókjában** (ezelőtt Moskovits Farkas és Társa r.-t.)
Főutca 84. • Nagy választék! • Egységes árak! • Főutca 84.

— A világhírű és legújabb rendszerű —
BOLINDER
NYERSOLAJMOTOROK
és azok alkatrészei kizárólag
Anyos Imre cégnél kaphatók
BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 17. :: Telefon 12-76.
Legkisebb nyersolajszükséglet! Feltétlen jótállás! Jutányos árak! Kedvező fizetési feltételek! :: Kérjen díjtalan felvilágosítást és ingyen árjegyzéket!

MEGHÍVÓ.
A KISSZEBENI HITELBANK RÉSZV.-TÁRSASÁG
1913. évi november hó 29-ikén, szombaton d. u. 3 órakor : az intézet saját helyiségében **rendkívüli közgyűlését** tartja, melyre a t. részvényeseket tisztelettel meghívja, Kiszében, 1913. november hó 10-ikén, az igazgatóság.
Tárgysorozat:
Egy felügyelő-bizottsági tag és két felügyelő-bizottsági póttag megválasztása.

IFJ. SCHUSTEK NÁNDOR
:: specialista ::
képkerekekben.

HORVÁTH LAJOS VÍVÓTERME
KASSA, FŐUTCA 90. SZ.
Lovagias ügyek elintézésére az ország egyik legkényelmesebb vívóterme. ::
Sürgőny cím: Horváth vívómester, Kassa.

1913.
191-1913.
Fa
A já
kosság
10 óra
házánál
árverés
sárolt e
erdésze
határoza
üzemter
20-50
műfán
Kikiz
Bána
Utóá
tatnak
fogadot
adóra az
jövohag
A ré
tetelek
hivataln
járásí e
úrbéres
tők meg
Jákó
elszakíth
óvszer
50 fillér,
dése mel
„HEZ”,
E
a H
a néh
t
1. a V
szin
ker
2. és
17
alka
Vételi
rekedt
ME
□□□
és ma
Na
Csoma
Kapha
Korn

191—1913. szám.

Faarverési hirdetemény.

A Jákórése községi volt úrbéres-birtokosság 1913. november 19-ikén d. e. 10 órakor Jákórésezen, a községi bíró házában tartandó nyilvános szó- és írásbeli árverésen eladja a tulajdonát képező vásárolt erdő «B» üzemosztályában a közíg. erdészeti albizottság 733—1912. számú határozata értelmében a rendszeres gazd. üzemterv szerint kihasználható 8226 drb 20—50 cm. átmérőjű **jegenyefenyő műfának** 2760 m³-re becsült fakészletét.

Kikiáltási ár 16,560 kor.

Bánatpénz 1656 kor.

Utóajánlatok egyáltalában nem fogadtnak el. Az árverés eredménye az elfogadott ajánlat benyújtójára azonnal, eladóra azonban csak a közíg. erd. albizottság jóváhagyása után válik kötelezővé.

A részletes árverési és szerződési feltételek az eperjesi m. kir. állami erdőhivatalnál, az eperjesvidéki felső m. kir. járási erdőgondnokságnál és a jákórésezi úrbéres-birtokosság elnökénél tekinthetők meg.

Jákórése, 1913. nov. 10.

Chovan Pál,
úrbéri elnök.

Legfinomabb,

elszakíthatatlan, francia „Mimi“ férfi **gummi-óvszer** 1 tucat 2 korona 50 fillér, 2 tucat 4 korona 50 fillér, 3 tucat 6 korona, a pénz előzetes beküldése mellett. Portó 30 fill. Utánvétellel portó 74 fill. „HEZ“, Budapest, VIII., Kőfaragó-utca 7. sz. Diszkrét szétküldés.

ELADÓ

a **Holló-utcában** a néh. Péchy Ignác-féle **beltelek,** és pedig:

1. a Vogel-villával szomszédos **földszintes ház,** udvar és 119 négyzetöl kert, összesen 185 négyzetöl;
2. és ezzel határosan — az utcára 17 öl széles s beépítésre különösen alkalmas — 323 négyzetöles **kert.**

Vételi ajánlatok **PÉCHY PÁL** úrhoz **Kassára** intézendők.

Milliók
használják

Köhögés

rekedtség, hurut és nyalkasodás, görcs és hókhurut ellen

KAISER MELLKARAMELLÁIT

□□□ a három fenyő védjeggyel. □□□

6050 közjegyzőileg hiteltel bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól igazolják a biztos sikert.

Nagyon alkalmas és jóízű cukorkák!

Csomagja 20 és 40 fill., doboza 60 fill.

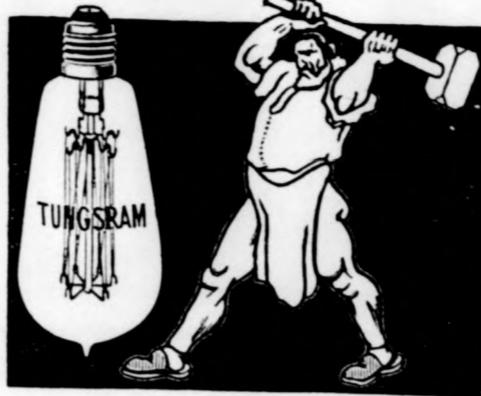
Kapható Eperjesen: **Molltorisz István** és **Korn Vilmos** gyógyszerárában és **Pálesch Árpád** drogériájában.

Ne fogadjon el más lámpát, mint „TUNGSRAM“

főírási

valódi drótlámpát.

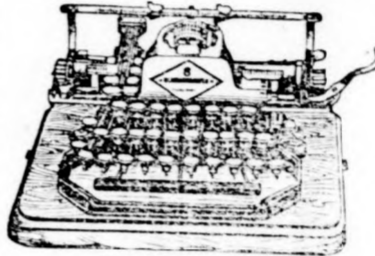
Hazai gyártmány!
Óvakodjunk utánzatoktól!

Blickensderfer írógépek.

Sokszorosán szabadalmazva és kitüntetve. • Több mint 165,000 drb használatban.

Kiváló rendszer, látható írással, direkt színezés gépszallag nélkül, kicserélhető betűk, tabulátorral és min-
□□ den újítással. □□

Ára választás szerinti két írásfajjal vagy két nyelvre, elegáns szekrényvel K 270, K 320, K 380. Alumínium utazógép K 300. :: Modell Weltblick K 200. Képes árjegyzék ingyen s bérmentve.

Groyen & Richtmann, Köln.

Fiók: Berlin, Leipzigerstr. 112.

Képviselet Ausztria-Magyarország részére: **ING. JAN SVEHLA,** Prag, II., Palacky Quai 42.

THIERRY A. GYÓGYSZERÉSZ BALZSAMA

Utólérhetetlen gyógyhatású tüdő- és mellbetegségeknek, enyhíti a katarust, megszünteti a fájdalmat okozó köhögést. Torokgyulladást, rekedtséget és gégegyulladást megszüntet, valamint lázt, különösen jó hatású gyomorégés és kólika ellen. Gyógyhatású aranyer- és alteti bántalmaknál, tisztítja a veséket, étvágygerjesztő, elősegíti az emésztést. Kitűnően bevált fogfájáshoz, odvas fogak, szájbőrnel, valamint az összes száj- és fogbetegségek, büfögés ellen, megszünteti a száj- vagy gyomortól eredő bűzt. Jó hatású pánthikagiliszta. Meggyógyít minden sebet, sebhelyet, orvánt, láztól eredő hólyagot, kelést, szemölcsöt, égési sebeket, fagyott testrészeket, vart és kiütést. Fülbontalmak ellen kitűnő hatású. Minden háznál különösen influenza, kolera vagy más járványoknál kéznél legyen.

Írjunk: **Thierry A. Orangyal-gyógytárának** Pregrada, Rohitsch mellett.

12 kis vagy 6 dupla vagy 1 nagy specialüveg 5-60 korona.

□□ Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árendmény! □□

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcse.

Megakadályoz s megszüntet vérméregzést, fájdalmas operációkat leggyakrabban feleslegessé tesz. Használatos gyermekágyas nőknél, tejmegindítás, emőmegkeményedés ellen. Orvánt, feltört lábak, sebek, dagadt végtagok, csontszű, fekélyek, ütés, szúrás, lővés, vágás vagy zúródás által okozott sebeknél kitűnő gyógyhatású szer. Idegen testek eltávolítására, mint: üveg, szálka, por, seret, tüske stb., ki-nővések, karbunkulus, képződmények, valamint rák ellen, fereg, rothadás, körömgülyés, hólyag, égési sebek, hosszú betegségekkel előforduló föltekvesénel, vérkeleseknel, fülfolysánel, valamint kipállás esetén caccsemőknél stb. stb. kitűnő hatású.

2 tégely ára 3-60 kor., a pénz előzetes beküldése vagy utánvétel mellett kapható.

Budapesten kapható: **Török József** gyógytárában, valamint az ország legtöbb gyógyszerárában. Nagyban: **Thalmayer és Seitz,** Kochmeister Utódal, Radanovits Testvérek drogueriákban Budapesten kapható. — Ahol nincs lerakat, ott rendeljünk közvetlenül!

THIERRY A. Orangyal-gyógyszertárából, PREGRADA, Rohitsch mellett.

KOLLARIT-BŐRLEMEZ

KOLLARIT-BŐRLEMEZ

kaucsuk-kompozícióval bevont ruganyos, viharbiztos és időtálló szagtalan fedéllemez. ::
A jelenkor legjobb tetőfedéllemeze. **VÉGTELENÜL TARTÓS!**

□ Régi zsindeletetők átfedésére kiválóan alkalmas. □
□ Sem mázolni, sem mészlével bekenni nem kell. □

□ Eperjesen kapható: □

Lavotha Ödön Utóda
vaskereskedésében.

Johann Maria Farina

Gegenüber dem Rudolfsplatz
csakis ez a valódi kölnivíz, kölnivíz-pouder és kölnivíz-szappan.

Kapható drogériákban, gyógyszertárakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

kölnivíz-szappant, kölnivíz-pouder, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, **de sokszor utánzott JOHANN MARIA FARINA** Gegenüber dem Rudolfsplatz. Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnivíz, kölnivíz-pouder és kölnivíz-szappant, ha az itt jelzett **eredeti készítmény** nem volna kapható az Ön lakhelyén, mert a **világhírű cég** magyarországi képviselője:

HOLCZER EMIL ZOLTÁN, Budapest, VIII, Szigetvári-u. 16.

egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli, hol szerezhető be az **eredeti minőség**.

Menyasszonyi kelengyék

a legfinomabb minőségben
= előnyös árak mellett =
a legegyszerűbb és legdíszesebb kivitelben

Mandl Henrik

árúházában, Eperjes, Fő-utca 25.
(Berger-kávéházzal szemben), telefonsz. 170.

□□□ szerezhető be. □□□

Ugyanott csodás olcsó árban
kézzel hímzett női fehérneműek
is kaphatók.

UNIVERSAL TABLETTA

(fejfájás ellen).

Készíti: **GYARMATI EMIL** városi gyógy-**BAJA.**
szertára

Hatásában felülmúlja az aspirin-tablettákat, minthogy egyúttal enyhe has-
hajtó a salicyl-készítmények gyógyértékével. Nem befolyásolja a szív működését.

— Felülmúlja a külföldi hasonló készítményeket. —

Kiváló szer **meghűlési betegségek, influenza, nátha, zsába, csúzos és hurutos**
betegségek ellen. Azonnal fájdalomcsillapító **fej-, fog- és fül-fájásnál**, kitűnően bevált
ischias, rheuma és szagatásoknál.

Olcsóbb az eddigi külföldi készítményeknél, egy 20 tablettát tartalmazó üvegcső csak 1 K.

Kapható az egyedüli készítőnél: **GYARMATI EMIL** városi gyógyszertárában Baján.

Mindenki muzsikálhat

WAGNER, hangszerkirály!
különleges elsőrendű hangszereivel. Budapest, József-
körút 15. sz. (Telefon.)

Varázshegedű felszereléssel 6 korona. Javítási szak-
Csodaréztrómbita erős rézből 6 kor. műhelyek! ::
Harmonika tánc részére 10 korona. Fényképes
Varázsfuvola ajándékkal 4 korona. árjegyzék
Óriási beszélőgép kottákkal 40 kor. ingyen!

A milánói, párisi és londoni kiállításon aranyéremmel és
érdemkereszttel kitüntetve.

Óvás. Ügyeljen a Wagner névre és a 15-ös házszámra!

Első eperjesi ruha-vegyműtisztító- és -javító-intézet

Kossuth Lajos-utca 8. sz., a Fekete sas-szálló átellenében,
az udvar közepén.

Ruhák műtisztítása!

Van szerencsém a helyben és vidéken lakó úri közönségnek
becses tudomására adni, hogy Kossuth Lajos-utca 8. szám alatti
műtisztító- és ruhajavító-intézetemben legszebben, legjobban, leg-
nyöket, női ruhákat, gyermekruhákat, őszi és téli kabátokat, egyszóval mindent, ami csak
posztó, szövet és kelme, mindenféle színben. A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri,

kiváló tisztelettel **Sikorszky-féle ruhaműtisztító-intézet,**
Eperjes, Kossuth Lajos-utca 8. sz., az udvar közepén.

Kérem az intézetet nem összetéveszteni, mert ruhaműtisztító- és javító-intézet csak
a Sikorszky-féle a legkitűnőbb és patent.

Olcsó árak, szép tisztítás és javítás.

Horgony-thymol-kenőcs.
Könnyebb sérüléseknél, nyitott és égési
sebeknél. Adag: kor. —80.

Horgony-Liniment. Capsici
compos.
a Horgony-Pain-Expeller pótléka.
Fájdalommentes bedörzsölés hűléseknél, rheumánál,
köszvénynél stb.
Üvege: kor. —80, 1.40, 2.—.

Horgony-vas-albuminat-festvény.
Vérzegénységnek és sápkórtnál.
Üvege: kor. 1.40.

Kapható a legtöbb gyógyszertárban vagy közvet-
lenül beszerezhető
Dr. Richter „Az arany oroszlanhoz”, címzett, gyógy-
szertárából, Prága I, Elisabetsstrasse 5.

Oh jaj! **KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG** **Éljen!**
és elnyálgásodás ellen
gyors és biztos hatásúak

EGGER MELLPASZTILLÁI
az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.
Doboza 1 és 2 K.
Próbadozoz 50 f.

Kapható gyógytárakban s drogeriákban. Egger mellpasztillája
csakhamar meggyógyított
Fő- és szétküldési raktár: **Dr. EGGER LEÓ és EGGER I.** Budapest, VI., Révai-u. 12.
Eperjesen kapható: Korn Vilmos, Kovaliczky Pál, Molitorisz István és Williger Pál gyógyszertárakban
és Pálesch Árpád droguerijában. — *Bártján*: Löcherer Gyula és Tirscher István gyógyszertárakban.